

ORDYNACJA WYBORCZA NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Ilekroć w Ordynacji mowa jest o Statucie, rozumie się przez to aktualnie obowiązujący Statut NSZZ „Solidarność”.
2. Ilekroć mowa jest o Ordynacji rozumie się przez to niniejszą Ordynację wyborczą NSZZ „Solidarność”.
3. Przepisy dotyczące organizacji i komisji zakładowych stosuje się odpowiednio do organizacji i komisji międzyzakładowych.
4. Przepisy dotyczące organizacji i komisji wydziałowych stosuje się odpowiednio do organizacji i komisji podzakładowych, oddziałowych oraz kół.
5. Każdy członek Związku kandydujący na funkcje związkowe, wymienione w Uchwale KK nr 11/09, jest zobowiązany wypełnić ankietę osobową - czytelnie, zgodnie ze stanem faktycznym i podpisać.
6. Przekazanie ankiety osobowej odpowiedniej komisji mandatowo – wyborczej jest niezbędnym warunkiem do wpisania nazwiska na liście kandydatów oraz zatwierdzenia przez odpowiednio RKW lub KKW dokonanego wyboru.
7. Spełnieniem warunku, o którym mowa w ust. 6 jest potwierdzenie przez RKW bądź KKW, że kandydat wypełnił ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.
8. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim przypadku odpowiednio RKW lub KKW potwierdza, że kandydat spełnił już warunek opisany w ust. 6.
9. Członek lub pełnomocnik RKW lub KKW, nadzorujący przebieg wyborów, sprawdza czy zgłoszenie kandydata spełnia wszystkie wymagania (zgłoszenie pisemne wraz z ankietą lub potwierdzeniem wypełnienia ankiety osobowej); w przypadku stwierdzenia niekompletności zgłoszenia, informuje zebranych delegatów o zaistniałym fakcie, który nie pozwala uznać prawomocności wyboru danego kandydata.
10. Ankiety osobowe (wraz z dokumentacją wyborczą) winny być jak najszybciej przekazane odpowiednio do RKW lub KKW. RKW zobowiązana jest do niezwłocznego przekazania ankiet w formie elektronicznej do KKW. Ankiety przekazane do RKW w formie pisemnej powinny być przez nią zeskanowane i następnie wysłane do KKW.
11. Rozwinięcie zastosowanych w Ordynacji skrótów:
  - KZD - Krajowy Zjazd Delegatów,
  - KK - Komisja Krajowa,
  - KKR - Krajowa Komisja Rewizyjna,
  - KKW - Krajowa Komisja Wyborcza,
  - WZD - walne zebranie delegatów,
  - RKW - regionalna komisja wyborcza,
  - ZOK - zakładowa organizacja koordynacyjna.

CZEŚĆ I

WYBORY WŁADZ PODSTAWOWYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH ZWIĄZKU

Rozdział I

Zakładowa komisja wyborcza

§ 2

1. Obowiązek zorganizowania wyborów władz statutowych podstawowej jednostki organizacyjnej Związku mają:

- 1) tymczasowa komisja zakładowa w ciągu 3 miesięcy od daty zarejestrowania przez zarząd regionu danej organizacji zakładowej,
- 2) zakładowa komisja koordynacyjna nowoutworzonej zakładowej organizacji koordynacyjnej w terminie 3 miesięcy od daty zarejestrowania jej przez Komisję Krajową,
- 3) komisja zakładowa oraz zakładowa komisja koordynacyjna przed upływem bieżącej kadencji lub w przypadku, o którym mowa w § 40.

2. Wyborów dokonuje odpowiednio: zakładowe zebranie członków lub zakładowe zebranie delegatów - decyzję w tej sprawie podejmuje komisja zakładowa lub tymczasowa komisja zakładowa (chyba, że wcześniej zakładowe zebranie członków lub delegatów podjęło uchwałę w tej sprawie) lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów.

3. W terenowej organizacji międzyzakładowej, o której mowa w postanowieniach § 19 ust. 5 Statutu, wybory władzy wykonawczej mogą być, zgodnie z postanowieniami § 35 ust. 7 Statutu, przeprowadzone przez właściwy zarząd regionu, natomiast wybory władzy kontrolnej muszą być dokonane na ogólnie obowiązujących zasadach Ordynacji. Szczegółowa procedura wyborcza zawarta jest w postanowieniach §§ 41 - 46 Ordynacji.

§ 3

1. Komisja zakładowa, zakładowa komisja koordynacyjna lub tymczasowa komisja zakładowa w celu zorganizowania wyborów w organizacji zakładowej lub zakładowej organizacji koordynacyjnej może powołać zakładową komisję wyborczą, z zastrzeżeniem postanowień ust. 5 i sędować jej kompetencje związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów.

2. Sposób powołania i zakres kompetencji, o których mowa w ust. 1 oraz okres funkcjonowania zakładowej komisji wyborczej określa komisja zakładowa, zakładowa komisja koordynacyjna lub tymczasowa komisja zakładowa, informując o nich pozostałych członków Związku w komunikacie, w sposób przyjęty w zakładzie.

3. Skład zakładowej komisji wyborczej nie może być mniejszy niż trzy osoby.

4. Członkami zakładowej komisji wyborczej, z wyjątkiem zakładowej komisji wyborczej w organizacji terenowej, mogą być tylko członkowie jednostki organizacyjnej Związku dokonującej wyborów.

5. W przypadku dokonywania wyborów władzy wykonawczej przez zarząd regionu, międzyzakładową komisję wyborczą powołuje zarząd regionu. Członkami między-

zakładowej komisji wyborczej w organizacji terenowej mogą być także członkowie innych jednostek organizacyjnych Związku zarejestrowanych w danym regionie.

§ 4

1. Komisja zakładowa lub zakładowa komisja wyborcza:

- 1) ustala kalendarz wyborczy,
- 2) przygotowuje wybory od strony organizacyjno-programowej,
- 3) wyznacza okręgi wyborcze,
- 4) przeprowadza wybory delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów w okręgach wyborczych,
- 5) prowadzi rejestr pisemnie zgłoszonych kandydatów do władz zakładowych Związku,
- 6) informuje, w sposób przyjęty w zakładzie, o zgłoszonych kandydaturach,
- 7) nadzoruje wydawanie mandatów na zakładowe zebranie członków lub delegatów.
- 8) powiadamia regionalną komisję wyborczą o terminie posiedzenia wyborczego, nie później niż 14 dni przed jego rozpoczęciem.

2. Przepisy ust. 1 pkt. 3 i 4 dotyczą organizacji zakładowych, w których wybiera się delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów.

3. Zakładowa komisja wyborcza składa zakładowemu zebraniu członków lub delegatów sprawozdanie z dokonanych czynności.

4. Zakładowa komisja koordynacyjna powiadamia Krajową Komisję Wyborczą o terminie posiedzenia wyborczego, nie później niż 14 dni przed jego rozpoczęciem.

Rozdział II

Wybory delegatów na zakładowe zebranie delegatów oraz zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów

§ 5

1. Wybory delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów przeprowadza komisja zakładowa, tymczasowa komisja zakładowa, zakładowa komisja koordynacyjna lub zakładowa komisja wyborcza powołana na zasadach określonych w rozdziale I Ordynacji.

2. Delegatów wybiera się w okręgach wyborczych, które stanowią między innymi poszczególne jednostki organizacyjne zakładu pracy. W zakładowych organizacjach koordynacyjnych okręgami wyborczymi mogą być dotychczasowe organizacje zakładowe objęte jej działaniem. Okręgi wyborcze wyznacza komisja zakładowa, tymczasowa komisja zakładowa, zakładowa komisja koordynacyjna lub zakładowa komisja wyborcza.

3. Delegatów wybiera się proporcjonalnie do liczby członków Związku w danym okręgu wyborczym. Oznacza to, że komisja zakładowa, tymczasowa komisja zakładowa lub zakładowa komisja koordynacyjna określa klucz liczbowy, według którego wylicza się liczbę przypadających dla danego okręgu wyborczego miejsc mandatowych. Kluczem liczbowym jest określona liczba członków Związku – rozpoczęta lub pełna – przypadająca na każdy mandat delegata.

Przykład 1:

1) na każde rozpoczęte 10 członków przypada 1 mandat delegata - oznacza to, że w okręgu do 10 członków przypada 1 mandat, od 11 do 20 członków przypadają 2 mandaty itd.

Przykład 2:

2) na każde pełne 10 członków przypada 1 mandat delegata, oznacza to, że w okręgu do 9 członków nie przypada żaden mandat, od 10 do 19 członków przypada 1 mandat, od 20 do 29 przypadają 2 mandaty itd.

4. Liczba wybranych delegatów nie jest liczbą stałą, to znaczy, że w trakcie kadencji można przeprowadzić wybory uzupełniające. Wybory te przeprowadza się z zastosowaniem klucza liczbowego ustalonego na początku kadencji.

§ 6

Wyboru lub odwołania delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów dokonuje się zgodnie z postanowieniami zawartymi w Uchwale nr 1 XIX KZD oraz w rozdziale III Ordynacji z tym, że przy odwołaniu muszą być stosowane następujące zasady:

- 1) wniosek o odwołanie wraz z uzasadnieniem musi być złożony na piśmie,
- 2) termin posiedzenia władzy stanowiącej, na którym ma być przeprowadzone głosowanie o odwołanie, został podany zgodnie z wymogami § 10 Uchwały nr 1 XIX KZD,
- 3) wniosek dotyczący odwołania poszczególnych osób został zgłoszony przez członka władzy stanowiącej,
- 4) głosowanie jest tajne,
- 5) każdy z głosujących ma tylko dwie możliwości głosowania: za odwołaniem lub przeciw odwołaniu,
- 6) w głosowaniu wzięła udział, co najmniej połowa uprawnionych do głosowania,
- 7) głosów ważnych było więcej niż nieważnych,
- 8) wśród głosów ważnych było więcej głosów za odwołaniem niż przeciw odwołaniu.

§ 7

Wybory uzupełniające lub odwołania delegatów, o których mowa w § 6, przeprowadza się w terminie uzgodnionym z komisją zakładową, tymczasową komisją zakładową, zakładową komisją koordynacyjną lub zakładową komisją wyborczą.

Rozdział III

Porządek posiedzeń wyborczych w podstawowej jednostce organizacyjnej związku z wyjątkiem wyborów władzy wykonawczej w organizacji terenowej oraz zasady wyborcze

§ 8

1. Zakładowe zebranie członków tworzą wszyscy członkowie danej organizacji zakładowej.

2. Zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału II Ordynacji.

3. Liczbą osób uprawnionych do głosowania na zebraniu jest liczba wszystkich członków organizacji zakładowej lub liczba wybranych w okręgach wyborczych delegatów, których mandat w danym momencie zachowuje ważność, bez uwzględnienia nieobsadzonych mandatów.

§ 9

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów oraz zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów w czasie posiedzenia wyborczego wybiera odpowiednio według kolejności:

- 1) przewodniczącego komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej,
- 2) pozostałych członków komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej,
- 3) członków zakładowej komisji rewizyjnej lub zakładowej koordynacyjnej komisji rewizyjnej,

2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością. Oznacza to, że niedokonanie wyboru przewodniczącego komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej uniemożliwia wybór zakładowej komisji rewizyjnej lub zakładowej koordynacyjnej komisji rewizyjnej.

3. Ponadto zakładowe zebranie członków lub delegatów w czasie posiedzenia wyborczego wybiera:

- 1) delegatów na walne zebranie delegatów regionu lub elektorów, jeżeli dana organizacja zakładowa nie stanowi samodzielnego okręgu wyborczego,
- 2) delegatów na walne zebranie delegatów sekcji branżowej lub kongresu sekretariatu według zasad określonych przez radę sekcji lub sekretariat.

Wybory na powyższe funkcje mogą być prowadzone równoległe z wyborami na funkcje wymienione w ust.1 pkt 2 i pkt 3.

4. Postanowienia ust. 3 pkt 1 dotyczą także zakładowego zebrania koordynacyjnego delegatów. Natomiast delegatów wymienionych w ust. 3 pkt 2 wybierają organizacje zakładowe tworzące ZOK.

5. Zakładowe zebranie członków lub delegatów oraz zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów może tworzyć listy rezerwowe na funkcje związkowe, z wyjątkiem funkcji przewodniczącego władzy wykonawczej.

§ 10

1. Posiedzenie wyborcze otwiera przewodniczący komisji zakładowej, zakładowej komisji koordynacyjnej, tymczasowej komisji zakładowej lub wyznaczony przez komisję jej członek. Otwierający proponuje porządek posiedzenia.

2. Porządek posiedzenia podlega zatwierdzeniu przez uprawnionych do głosowania. Głosowanie jest jawne, decyzja zapada zwykłą większością głosów.

3. Zakładowe zebranie członków lub delegatów oraz zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów wybiera odpowiednio przewodniczącego zakładowego zebrania członków lub delegatów lub zakładowego zebrania koordynacyjnego delegatów zwanego dalej

przewodniczącym zebrania, protokółantów, członków komisji skrutacyjnej oraz członków innych komisji, zgodnie z regulaminem zebrania. Wyżej wymienione osoby mogą pełnić funkcje przez okres kadencji.

4. Przewodniczący zebrania nie musi być członkiem danej organizacji zakładowej lub ZOK, lecz musi być członkiem Związku.

5. Protokółanci i członkowie komisji skrutacyjnej nie muszą mieć biernego i czynnego prawa wyborczego, z tym, że członkowie komisji skrutacyjnej muszą być członkami Związku.

6. Kandydatury na członków komisji skrutacyjnej, przewodniczącego zebrania i protokółantów zgłaszają osoby uprawnione do głosowania.

§ 11

Przewodniczący zebrania ma prawo udzielać i odbierać głos, czuwa nad przebiegiem posiedzenia i jego zgodnością z postanowieniami Statutu Związku, Ordynacji i regulaminu obrad.

§ 12

Protokółanci sporządzają protokół z przebiegu posiedzenia. Protokół winien rzetelnie odzwierciedlać rzeczywisty przebieg wyborów oraz odpowiadać wymogom określonym w Uchwale nr 1 XIX KZD. Protokół podpisują protokółanci i przewodniczący zebrania.

§ 13

1. Liczbę członków komisji skrutacyjnej ustala zakładowe zebranie członków lub delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów. Komisja liczy minimum trzech członków.

2. Do zadań komisji skrutacyjnej należy:

- 1) stwierdzenie w protokóle, w oparciu o listę obecności, czy w posiedzeniu uczestniczy, co najmniej połowa uprawnionych do głosowania,
- 2) przygotowanie kart do głosowania,
- 3) rejestrowanie kandydatów na listach wyborczych,
- 4) wydawanie kart do głosowania i rejestrowanie tego faktu,
- 5) zebranie głosów do urn wyborczych,
- 6) ustalenie i podanie wyników głosowania,
- 7) sporządzenie protokołów z głosowań, zgodnie z § 9 Uchwały nr 1 XIX KZD,
- 8) zabezpieczenie kart do głosowania.

§ 14

Kandydować do władz Związku nie mogą członkowie komisji skrutacyjnej chyba, że z chwilą zgłoszenia ich kandydatur zrezygnują z członkostwa w komisji. Zakładowe zebranie członków lub delegatów dokonuje ponownego wyboru na zwolnione miejsce w komisji skrutacyjnej.

§ 15

Funkcji związkowych w podstawowej jednostce organizacyjnej Związku lub niższej jednostce organizacyjnej Związku, działającej u danego pracodawcy nie można łączyć ze stanowiskami i funkcjami określonymi w postanowieniach: § 47 ust. 3 oraz ust. 5 - 7 Statutu,

§ 12 Uchwały nr 1 XIX KZD oraz Uchwały KK nr 23/04 z późniejszymi zmianami. Kandydat, który nie spełnia tych wymogów, może być dopuszczony do wyborów pod warunkiem złożenia pisemnego oświadczenia o rezygnacji z pełnionych funkcji i stanowisk. Jeżeli zobowiązanie zawarte w oświadczeniu nie zostanie spełnione w ciągu 30 dni od daty wyborów - następuje zakończenie pełnienia funkcji związkowej z wyboru, który to fakt stwierdza odpowiednia władza wykonawcza, zgodnie z postanowieniami § 49 Statutu.

§ 16

1. Kandydatury zgłasza się pisemnie do komisji zakładowej, zakładowej komisji koordynacyjnej lub zakładowej komisji wyborczej oraz na posiedzeniu wyborczym w formie przyjętej w regulaminie posiedzenia.
2. Zgłoszenie pisemne kandydata powinno zawierać dane osobowe kandydata i podpis zgłaszającego członka Związku oraz zgodę kandydata na kandydowanie na określoną funkcję.
3. Zgłoszenie pisemne kandydata, korzystającego z biernego prawa wyborczego na podstawie postanowień § 50 ust. 2 pkt. 1 b Statutu musi być poparte, przez co najmniej 25% uprawnionych do głosowania. Zbieranie podpisów popierających kandydaturę może być przeprowadzone zarówno przed jak i w trakcie zebrania wyborczego.
4. Warunkiem wpisania na listę kandydatów na funkcję delegata na walne zebranie delegatów regionu, na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku, a także elektorów (w przypadku łączonego okręgu wyborczego) jest dołączenie do pisemnego zgłoszenia czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej kandydata.
5. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim przypadku odpowiednio RKW lub KKW potwierdza, że kandydat spełnił już warunek opisany w ust. 4.
6. Zgłoszeni kandydaci mogą prowadzić kampanię wyborczą w zakładzie, w terminie określonym przez komisję zakładową, zakładową komisję koordynacyjną lub zakładową komisję wyborczą.
7. Po zakończeniu zgłaszania kandydatur na posiedzeniu wyborczym, przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.

§ 17

1. Kandydaci mają prawo do prezentacji swojej działalności związkowej i społecznej oraz do odpowiadania na pytania uczestników posiedzenia.
2. Po ewentualnym dokonaniu prezentacji kandydatów, przewodniczący zebrania zarządza głosowanie.
3. Głosowanie przeprowadza się na specjalnie przygotowanych kartach do głosowania.
4. Przed przystąpieniem do głosowania przewodniczący komisji skrutacyjnej:
  - 1) przedstawia zebrany przedmiot, tryb i technikę głosowania,
  - 2) ustala, czy kandydaci wyrazili zgodę na kandydowanie, i czy nie wniesiono zastrzeżeń w stosunku do umieszczonych na liście kandydatów, a w przypadku wniesienia

udokumentowanych zastrzeżeń przedstawia je zebrany.

5. Komisja skrutacyjna wydaje, osobom uprawnionym do głosowania, karty właściwe dla przeprowadzanego głosowania. Komisja skrutacyjna potwierdza fakt wydania kart, o których mowa wyżej, na liście obecności lub na karcie do głosowań tajnych albo sporządza protokół zawierający informację o liczbie wydanych kart.

§ 18

Głosem nieważnym jest głos:

- 1) niepozwalający w sposób jednoznaczny odczytać woli wyborcy, np. skreślenia, niewyraźne pismo, porwana kartka,
- 2) oddany na większą liczbę kandydatów niż liczba miejsc mandatowych,
- 3) oddany na karcie nieprzeznaczonej dla danego głosowania.

§ 19

Komisja skrutacyjna uznaje głosowanie za nieważne, jeżeli zostało przeprowadzone z naruszeniem Statutu Związku lub Ordynacji, a w szczególności, gdy:

- 1) liczba głosów ważnych jest mniejsza niż głosów nieważnych,
- 2) liczba oddanych głosów jest większa niż liczba uprawnionych do głosowania lub liczba wydanych kart do głosowania,
- 3) ze względów technicznych nie można ustalić wyników głosowania,
- 4) złamano zasadę tajności głosowania,
- 5) liczba wyjętych z urny kart do głosowania jest mniejsza niż połowa liczby członków lub delegatów uprawnionych do głosowania.

§ 20

Kartę do głosowania wypełnioną nieprawidłowo można, przed wrzuceniem do urny oraz przed ogłoszeniem zakończenia głosowania przez przewodniczącego zebrania, wymienić na czystą w komisji skrutacyjnej. Komisja skrutacyjna odnotowuje fakt wymiany karty w protokole.

§ 21

1. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów ważnych oraz ponad połowę oddanych głosów ważnych i znaleźli się na miejscach mandatowych.
2. Jeżeli na ostatnim miejscu mandatowym znajduje się więcej osób z równą liczbą głosów przekraczających zarazem wymagany limit głosów (ponad połowę oddanych głosów ważnych), a liczba tych osób jest większa niż wolnych miejsc mandatowych, wówczas przeprowadza się głosowanie, w którym uczestniczą tylko ci kandydaci, którzy uzyskali równą liczbę głosów. Kolejność na liście ustala się w głosowaniu zwykłą większością głosów. Głosuje się na tylu kandydatów, ile jest wolnych miejsc mandatowych. W przypadku gdyby te głosowania nie dały rozstrzygnięcia, o wyniku wyborów winny decydować wyniki osiągnięte przez poszczególnych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Głosowania tego nie wlicza się do ustalonej liczby tur głosowań.

§ 22

Liczbę tur głosowań ustala zakładowe zebranie członków lub delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne członków delegatów.

§ 23

1. Jeżeli w głosowaniu nie zostały obsadzone wszystkie miejsca mandatowe, przewodniczący zebrania zarządza kolejno następne tury głosowań. W następnych turach głosowań biorą udział kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- brali udział w poprzedniej turze i nie zostali wybrani,
- uzyskali kolejno największą liczbę głosów,

Przy czym do każdej następnej tury przechodzą kandydaci w maksymalnej liczbie nieprzekraczającej dwukrotności nieobsadzonych miejsc mandatowych. Jeżeli na ostatnim miejscu w ten sposób wyznaczonym znajduje się więcej kandydatów z równą liczbą głosów, wówczas wszyscy oni przechodzą do następnej tury głosowań.

2. Jeśli w wyniku stosowania tej procedury okazałoby się, że w następnej turze głosowań mają uczestniczyć ci sami kandydaci, co poprzednio, wówczas do następnej tury nie przechodzi kandydat z najmniejszą liczbą głosów. Jeżeli nie można ustalić ostatniego ze względu na równą liczbę głosów, wówczas należy wziąć pod uwagę kolejno liczby głosów uzyskiwanych przez tych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Jeśliby i to kryterium nie dawało rozstrzygnięcia, to wówczas wszyscy oni nie przechodzą do następnej tury głosowań.

§ 24

Jeżeli w głosowaniu brało udział nie więcej kandydatów, niż liczba nieobsadzonych miejsc mandatowych, a w wyniku głosowania żaden z kandydatów nie został wybrany, przewodniczący zebrania przerywa wybory (bez względu na liczbę przeprowadzonych tur głosowania) i zarządza otwarcie nowej listy kandydatów.

§ 25

1. Dla każdej listy wyborczej, oprócz wyborów przewodniczącego, można ustalić listę rezerwową. Na liście rezerwowej w pierwszej kolejności znajdują się ci kandydaci, którzy kandydowali do określonych funkcji związkowych będących przedmiotem głosowania i uzyskali w ostatniej turze ponad połowę głosów, lecz nie znaleźli się na miejscach mandatowych. O kolejności na liście rezerwowej decyduje liczba otrzymanych głosów w ostatniej turze wyborów. Przy równej liczbie głosów decyduje wynik z poprzednich tur głosowań w kolejności od przedostatniej do pierwszej. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, trzeba przeprowadzić w tym celu odrębne głosowanie, w którym rozstrzygnięcie zapada zwykłą większością głosów przy dwóch kandydatach, a w przypadku większej liczby kandydatów należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.

2. Zakładowe zebranie członków lub delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów może utworzyć listę rezerwową także w wyniku odrębnych wyborów. W takim przypadku wybór listy rezerwowej odbywa się z zachowaniem reguł wyboru odpowiednich władz Związku, co oznacza między innymi, że wybrany kandydat musi uzyskać ponad połowę oddanych głosów ważnych w głosowaniu tajnym. Jeżeli w ten sposób ustalenie

kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność. Kandydaci, którzy znaleźli się na liście rezerwowej na mocy tej procedury, zajmują miejsca po kandydatach uzyskujących miejsca na liście rezerwowej zgodnie z postanowieniami ust. 1.

§ 26

Członek komisji zakładowej lub zakładowej komisji koordynacyjnej nie może być na liście rezerwowej odpowiednio komisji rewizyjnej lub zakładowej koordynacyjnej komisji rewizyjnej i odwrotnie.

§ 27

Po ogłoszeniu ostatecznych wyników głosowania przewodniczący zamyka posiedzenie, o ile porządek posiedzenia nie zawiera innych punktów.

§ 28

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów może podjąć decyzję o wyborze przez komisję zakładową ze swego składu prezydium. Decyzję w tej sprawie wraz z określeniem liczby członków prezydium podejmuje się w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów.
2. Zakładowe zebranie członków lub delegatów może upoważnić komisję zakładową do ustalenia liczby członków prezydium.

§ 29

Zastrzeżenia odnośnie wyborów na szczeblu zakładowym kieruje się do regionalnej komisji wyborczej, nie później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów.

Rozdział IV

Wybory przewodniczącego komisji zakładowej, przewodniczącego zakładowej komisji koordynacyjnej, pozostałych członków tych komisji oraz zakładowej komisji rewizyjnej i zakładowej koordynacyjnej komisji rewizyjnej

§ 30

Postanowienia §§ 31 - 40 z zastrzeżeniem § 33 ust. 1 rozdziału IV, dotyczące zasad wyborczych władz organizacji zakładowej stosuje się odpowiednio do wyboru władz ZOK.

§ 31

Przy wyborze przewodniczącego komisji zakładowej stosuje się odpowiednio postanowienia poprzednich paragrafów. Jeżeli po wyczerpaniu ustalonej liczby tur głosowań, z uwzględnieniem § 24, zakładowe zebranie członków lub delegatów nie dokonało wyboru przewodniczącego komisji zakładowej zgodnie z warunkami określonymi w § 21, wówczas otwiera się nową listę kandydatów.

§ 32

1. Nową listę, o której mowa w § 31, otwiera się na trwającym posiedzeniu lub, jeżeli zakładowe zebranie członków lub delegatów tak postanowi, na nowym posiedzeniu, które

musi odbyć się nie później niż dwa tygodnie od zamknięcia posiedzenia, na którym nie dokonano wyboru.

2. Po otwarciu nowej listy przeprowadza się wybór przewodniczącego komisji zakładowej zgodnie z postanowieniami poprzednich paragrafów.

§ 33

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów może podjąć uchwałę o wejściu w skład komisji zakładowej przewodniczących władz wykonawczych jednostek organizacyjnych, o których mowa w § 19 ust. 7 Statutu.

2. Komisja zakładowa liczy nie mniej niż trzech członków. Liczbę członków komisji zakładowej ustala zakładowe zebranie członków lub delegatów w głosowaniu jawnym, decyzja zapada zwykłą większością głosów.

3. W skład zakładowej komisji koordynacyjnej wchodzi: przewodniczący ZOK, pozostali członkowie zakładowej komisji koordynacyjnej wybrani przez zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów, oraz przewodniczący komisji zakładowych organizacji należących do danej ZOK.

§ 34

Jeżeli po wyczerpaniu ustalonej liczby tur nie zostaną obsadzone wszystkie miejsca mandatowe zgodnie z postanowieniami §§ 21 do 24, a wybranych zostało ponad połowę członków komisji zakładowej lub rewizyjnej, to pozostałe mandaty zostają nieobsadzone. W takim przypadku wybrana komisja liczy tylu członków, ile mandatów zostało obsadzonych, ale w granicach określonych w § 33 i § 38 Ordynacji. Uzupełnienie składu komisji zakładowej lub rewizyjnej wymaga otwarcia nowej listy kandydatów i przeprowadzenia wyborów uzupełniających, co może nastąpić podczas trwającego posiedzenia lub na kolejnym posiedzeniu zakładowego zebrania członków lub delegatów.

§ 35

Wyboru wszystkich lub określonej liczby członków komisji zakładowej lub rewizyjnej można dokonywać z zastosowaniem list cząstkowych. Liczbę przypadających mandatów dla poszczególnych jednostek organizacyjnych Związku funkcjonujących w organizacji zakładowej określa się proporcjonalnie do liczby członków Związku zrzeszonych w tych jednostkach.

§ 36

Komisja zakładowa może wybrać ze swojego grona prezydium. Decyzję w tej sprawie, wraz z określeniem liczby członków prezydium, podejmuje zakładowe zebranie członków lub delegatów w głosowaniu jawnym zwykłą większością głosów. Zakładowe zebranie członków lub delegatów może upoważnić komisję zakładową do ustalenia liczby członków prezydium.

§ 37

1. Wyboru członków prezydium dokonuje się spośród członków komisji zakładowej w głosowaniu tajnym zwykłą większością głosów. Kandydatów na członków prezydium, z jednoczesnym określeniem wyodrębnionych funkcji dla poszczególnych kandydatów, w tym zastępcy przewodniczącego, sekretarza, skarbnika proponuje przewodniczący komisji

zakładowej, a wyboru dokonuje komisja zakładowa. Każdy wniosek jest przedmiotem oddzielnego głosowania, ale wszystkie te wnioski mogą być głosowane na jednej karcie.

2. Przewodniczący komisji zakładowej jest jednocześnie przewodniczącym prezydium komisji zakładowej, zgodnie z postanowieniem § 42 ust. 3 Statutu.

3. Odwołanie członka prezydium następuje na takich samych zasadach jak wybór, co oznacza między innymi, że wniosek o odwołanie może postawić wyłącznie przewodniczący komisji zakładowej. Zakończenie członkostwa w prezydium komisji zakładowej następuje na zasadach ogólnych z tym, że zakończenie członkostwa w komisji zakładowej stanowi jednocześnie zakończenie członkostwa w prezydium komisji zakładowej.

§ 38

1. Zakładowa komisja rewizyjna liczy nie mniej niż trzech członków. Liczbę członków komisji ustala zakładowe zebranie członków lub delegatów.

2. Członek zakładowej komisji rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem komisji zakładowej.

3. Przewodniczącego zakładowej komisji rewizyjnej wybierają jej członkowie w głosowaniu tajnym. Wybór jest ważny po uzyskaniu ponad połowy ważnych głosów. Zakładowa komisja rewizyjna może również wybrać ze swego grona prezydium według takich samych zasad, jakie stosuje się przy wyborze prezydium komisji zakładowej.

§ 39

W przypadku utraty ważności mandatu członka komisji zakładowej lub rewizyjnej w trakcie kadencji, skład komisji zakładowej lub rewizyjnej uzupełnia się kolejno osobami z odpowiedniej listy rezerwowej, o ile taka istnieje.

§ 40

1. Obowiązek zorganizowania wyborów uzupełniających do komisji zakładowej lub zakładowej komisji rewizyjnej zachodzi wówczas, gdy liczba członków komisji zakładowej lub zakładowej komisji rewizyjnej, mimo uzupełnienia z listy rezerwowej, spadnie poniżej połowy ustalonej liczby.

2. Obowiązek wyborów uzupełniających istnieje zawsze w przypadku wygaśnięcia mandatu przewodniczącego komisji zakładowej.

3. Wybory uzupełniające, o których mowa w ust. 1 i 2, przeprowadza się najpóźniej w terminie jednego miesiąca od daty powstania takiej sytuacji.

Rozdział V

Wybory władz organizacji terenowej

§ 41

Na podstawie postanowień § 19 ust. 5, § 20 ust. 2 i § 35 ust. 7 Statutu, postanowień Uchwały nr 6 XVII KZD oraz Uchwały nr 1 XIX KZD, wybory w organizacji terenowej winny być przeprowadzane zgodnie z zasadami ujętymi w §§ 42 – 46.

§ 42

1. Właściwy zarząd regionu, po konsultacji ze wszystkimi członkami nowo powstającej organizacji terenowej, może dokonać wyboru tymczasowej komisji międzyzakładowej –

niekoniecznie spośród członków tej organizacji. Wybór dokonywany jest z zachowaniem obowiązujących w Związku zasad wyborczych, zawartych w postanowieniach § 50 ust. 2 pkt. 2 – 7 Statutu.

2. W przypadku, kiedy co najmniej 1/5 członków założycieli nie wyrazi zgody na wybór wspomnianej wyżej komisji przez zarząd regionu, wówczas jej wybór musi się odbyć na ogólnie obowiązujących zasadach zawartych w Ordynacji.

§ 43

1. Wyboru statutowych władz organizacji terenowej dokonuje się, zgodnie z § 20 ust. 3 Statutu, w ciągu 3 miesięcy od daty zarejestrowania organizacji terenowej przez zarząd regionu.

2. Wyboru statutowych władz organizacji terenowej może dokonać międzyzakładowe zebranie członków lub delegatów, zgodnie z postanowieniami §§ 8 – 29.

3. Wyboru przewodniczącego oraz pozostałych członków komisji międzyzakładowej może dokonać zarząd regionu – niekoniecznie spośród członków danej organizacji terenowej. Oznacza to, że przewodniczącym lub członkiem komisji międzyzakładowej może być członek Związku zrzeszony w innej podstawowej jednostce organizacyjnej Związku, zarejestrowanej w danym regionie.

§ 44

Wyboru przewodniczącego oraz pozostałych członków komisji międzyzakładowej, o których mowa w § 43 ust. 3, zarząd regionu może dokonać, zgodnie z określoną poniżej procedurą:

1) zarząd regionu może rozpocząć przygotowania do wyboru po spełnieniu, co najmniej jednego z warunków:

- a) brak zainteresowania członków danej organizacji wyborem statutowych władz,
- b) brak możliwości zwołania posiedzenia wyborczego międzyzakładowego zebrania członków lub delegatów,
- c) jeżeli do zarządu regionu wpłynęły wnioski o przeprowadzenie przez zarząd regionu wyboru przewodniczącego oraz pozostałych członków komisji międzyzakładowej, mający poparcie, co najmniej 1/5 członków tej organizacji. Wniosek, o którym mowa wyżej, powinien precyzyjnie określać, jakiego wyboru dotyczy:
  - tylko przewodniczącego komisji międzyzakładowej;
  - przewodniczącego oraz części członków komisji międzyzakładowej;
  - przewodniczącego i wszystkich pozostałych członków komisji międzyzakładowej;

2) zarząd regionu informuje wszystkich członków organizacji terenowej o zaistnieniu sytuacji spełniającej jeden z warunków, o których mowa w pkt. 1 - uprawniających zarząd regionu do wyboru jej władz wykonawczych w całości lub części. Członkowie zainteresowanej organizacji terenowej mają prawo, w terminie określonym przez zarząd regionu, nie krótszym jednak niż 7 dni, zgłosić sprzeciw wobec proponowanej procedury wyborczej. Sprzeciw, co najmniej 1/5 członków organizacji terenowej powoduje konieczność przeprowadzenia wyborów władz wykonawczych na ogólnie

obowiązujących zasadach zawartych w Ordynacji;

3) brak sprzeciwu, o którym mowa w pkt. 2, uprawnia zarząd regionu do rozpoczęcia procedury wyborczej:

a) przeprowadzenia konsultacji z członkami organizacji terenowej dotyczących liczebności komisji międzyzakładowej oraz kandydatów na poszczególne funkcje w komisji międzyzakładowej,

b) poinformowania wszystkich członków tej organizacji o liście kandydatów i terminie wyborów.

4) wyboru władzy wykonawczej organizacji terenowej w całości lub części dokonuje zarząd regionu z zachowaniem obowiązujących w Związku zasad wyborczych zawartych w postanowieniach § 50 ust. 2 pkt. 2 – 7 Statutu.

§ 45

Uprawnienie zarządu regionu do wyboru władzy wykonawczej nie ma zastosowania przy wyborze władzy kontrolnej (komisji rewizyjnej). Wyboru członków komisji rewizyjnej organizacji terenowej dokonuje się na ogólnie obowiązujących zasadach, zawartych w Ordynacji.

§ 46

1. W trakcie trwania kadencji władz organizacji terenowej, członkom tej organizacji przysługuje prawo do złożenia wniosku o zakończenie pełnienia funkcji przez osoby wybrane do władz przez zarząd regionu i przeprowadzenie wyborów na zwolnione miejsca mandatowe przez międzyzakładowe zebranie członków lub delegatów. Wniosek taki mający poparcie, co najmniej 1/5 członków terenowej organizacji, zobowiązuje zarząd regionu do zwołania posiedzenia wyborczego międzyzakładowego zebrania członków lub delegatów organizacji terenowej i nadzoru nad przeprowadzeniem wyborów na wakujące miejsca mandatowe we władzach wykonawczych tej organizacji, na ogólnie obowiązujących zasadach zawartych w Ordynacji.

2. Dotychczasowi członkowie władzy wykonawczej tej organizacji terenowej przestają pełnić swoje funkcje z chwilą dokonania wyborów, o których mowa w ust. 1.

Rozdział VI

Wybory przewodniczącego oraz pozostałych członków komisji wydziałowej, oddziałowej, podzakładowej lub koła

§ 47

Do wyborów przewodniczącego i pozostałych członków komisji wydziałowej lub przewodniczącego koła i pozostałych członków komisji koła, do której nie stosuje się wymogów § 33 ust.2 (komisja koła może liczyć mniej niż 3 osoby), stosuje się odpowiednio postanowienia Uchwały nr 1 XIX KZD oraz rozdziałów III, IV i VII Ordynacji.

§ 48

Wybory w organizacjach wydziałowych lub kołach mogą być jednocześnie wyborami na listy cząstkowe, zgodne z § 5 Uchwały nr 1 XIX KZD i § 35 Ordynacji.

§ 49

Wybory, o których mowa w §§ 47 i 48, odbywają się w terminie uzgodnionym z komisją zakładową, tymczasową komisją zakładową lub zakładową komisją wyborczą.

Rozdział VII

Wybory poza zebraniem (z urną)

§ 50

Postanowienia rozdziału VII dotyczą zasad wyborczych władz organizacji zakładowej. Postanowienia te stosuje się odpowiednio do wyboru władz innych podstawowych jednostek organizacyjnych Związku (organizacji międzyzakładowej i ZOK) oraz niższych jednostek organizacyjnych zarejestrowanych w innym regionie niż ich macierzysta podstawowa jednostka organizacyjna Związku, z zastrzeżeniem § 51 ust. 2.

§ 51

1. Zarząd regionu lub uprawniona przez niego do tych czynności regionalna komisja wyborcza w szczególnych przypadkach, np. gdy specyfika zakładu pracy uniemożliwia zwołania zakładowego zebrania członków lub delegatów, może wydać zgodę na przeprowadzenie wyborów poza posiedzeniem zakładowego zebrania członków lub delegatów na wymienione w § 9 Ordynacji funkcje związkowe, na zasadach określonych w niniejszym rozdziale Ordynacji.

2. Decyzję wyrażającą zgodę na przeprowadzenie wyborów delegatów na zakładowe zebranie delegatów oraz władz niższych jednostek organizacyjnych podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, z zastrzeżeniem postanowień § 50, z zastosowaniem postanowień niniejszego rozdziału Ordynacji, podejmuje odpowiednia komisja zakładowa.

3. Wybory poza posiedzeniem zakładowego zebrania członków lub delegatów bez zgody zarządu regionu lub uprawnionej przez niego regionalnej komisji wyborczej, z wyjątkiem postanowień ust. 2, nie mogą być uznane za ważne.

§ 52

Wybory przewodniczącego komisji zakładowej, pozostałych członków komisji zakładowej, zakładowej komisji rewizyjnej, elektorów lub delegatów na walne zebranie delegatów regionu, o których mowa w rozdziale VIII, §§ 72 - 77 oraz delegatów do sekcji branżowej, po spełnieniu warunku § 81, dokonuje się poza posiedzeniem zakładowego zebrania członków lub delegatów.

§ 53

W przypadku braku możliwości odbycia zakładowego zebrania członków lub delegatów uchwałę o przystąpieniu do regionalnej sekcji branżowej podejmuje się w drodze referendum poprzedzającego wybór delegatów do sekcji. Wynik referendum, gdy udział w nim wzięła, co najmniej połowa członków organizacji zakładowej, a większość z biorących udział w referendum wypowiedziała się za przystąpieniem do sekcji, upoważnia organizację zakładową do wyboru delegatów na WZD sekcji lub kongres sekretariatu.

§ 54

Liczbę członków komisji zakładowej i zakładowej komisji rewizyjnej proponuje komisja zakładowa kończąca kadencję lub tymczasowa komisja zakładowa. Liczbę członków komisji zakładowej i zakładowej komisji rewizyjnej ustala się w drodze głosowania (referendum) zgodnie z §§ 33 i 38. Wynik głosowania jest ważny, gdy w głosowaniu wzięła udział, co najmniej połowa członków organizacji zakładowej. Wynik ustala się zwykłą większością głosów.

§ 55

Klucz liczbowy do wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionu oraz delegatów do sekcji branżowej lub sekretariatu branżowego określają odpowiednio zarząd regionu oraz rada sekcji lub sekretariatu (§§ 73 i 81).

§ 56

W celu przeprowadzenia wyborów powołuje się komisję wyborczą liczącą nie mniej niż trzech członków. Decyzję w tej sprawie, określając zarazem liczebność komisji wyborczej, podejmuje komisja zakładowa kończąca kadencję lub tymczasowa komisja zakładowa.

§ 57

Zadaniem komisji wyborczej jest:

- 1) poinformowanie członków danej jednostki organizacyjnej Związku o przeprowadzanych wyborach, zasadach wyborczych oraz kalendarium wyborczym w taki sposób, by informacja dotarła do wszystkich członków (np. na tablicach informacyjnych we wszystkich jednostkach organizacyjnych zakładu pracy zatrudniających członków danej jednostki organizacyjnej Związku),
- 2) zbieranie pisemnych zgłoszeń kandydatów na poszczególne funkcje we władzy wykonawczej i kontrolnej oraz pisemnych zgłoszeń wraz z ankietami osobowymi kandydatów na delegatów lub elektorów na walne zebranie delegatów regionu i sekcji lub sekretariatu branżowego, o ile członkowie Związku tak zadecydują (§§ 52 i 53), przez okres nie krótszy jednak niż 7 dni, licząc od dnia poinformowania członków Związku o wyborach,
- 3) sporządzenie list kandydatów na poszczególne funkcje związkowe, wywieszenie tych list na tablicach informacyjnych, co najmniej na trzy dni robocze przed terminem wyborów. W razie zastrzeżeń do kandydata lub kandydatów, komisja wyborcza niezwłocznie informuje o tych zastrzeżeniach wszystkich członków danej jednostki organizacyjnej Związku,
- 4) sporządzenie kart do głosowania zawierających nazwiska wszystkich kandydatów na poszczególne funkcje związkowe. Kolejność umieszczenia nazwisk kandydatów na kartkach do głosowania jest alfabetyczna,
- 5) przygotowanie urny wyborczej, którą należy komisyjnie zaplombować,
- 6) sporządzenie listy osób uprawnionych do głosowania, czyli wszystkich członków danej jednostki organizacyjnej i wyznaczenie godzin i miejsc lub miejsca wystawienia urny we wcześniej uzgodnionym terminie wyborów,
- 7) powołanie komisji skrutacyjnej w liczbie nie mniejszej niż trzech członków. W skład komisji skrutacyjnej mogą wchodzić członkowie komisji wyborczej,

8) przeprowadzenie wyborów. Przy wystawionej urnie musi być przez cały czas, co najmniej dwóch członków komisji skrutacyjnej.

§ 58

Kandydatów zgłasza się na piśmie. Pisemne zgłoszenie musi zawierać dane osobowe kandydata, funkcję związkową, na którą jest zgłaszany, podpis zgłaszającego oraz zgodę kandydata na kandydowanie. Do pisemnego zgłoszenia na delegatów lub elektorów na walne zebranie delegatów regionu i sekcji lub sekretariatu branżowego musi być dołączona ankieta osobowa kandydata. Liczba kandydatów nie jest ograniczona.

§ 59

Kandydatem do władz danej jednostki organizacyjnej Związku może być każdy członek tej jednostki organizacyjnej. Kandydaci zajmujący stanowiska wymienione w § 47 ust 3, 5 i 7 Statutu, przed wpisaniem ich na listę kandydatów muszą złożyć pisemne oświadczenie, w którym stwierdzą, że w przypadku wybrania ich do władz związkowych zrezygnują z dotychczas zajmowanych stanowisk (funkcji).

§ 60

Jeżeli w trakcie przyjmowania wniosków okaże się, że członek komisji skrutacyjnej wyraził zgodę na kandydowanie do władz związkowych, musi on zrezygnować z prac w tej komisji, a na jego miejsce należy wybrać innego członka komisji skrutacyjnej.

§ 61

1. Głosowania są tajne.
2. Każdy z głosujących potwierdza własnoręcznym podpisem fakt otrzymania kartki do głosowania.
3. Wymiana źle wypełnionej kartki do głosowania może nastąpić na zasadzie określonej w § 20 Ordynacji.

§ 62

Wybory są ważne, jeżeli uczestniczyła w nich, co najmniej połowa członków danej jednostki organizacyjnej Związku, z uwzględnieniem postanowień § 19.

§ 63

Głosować należy na tylu kandydatów, ile jest miejsc mandatowych przewidzianych do obsadzenia w wyborach. Głosowanie na większą liczbę kandydatów powoduje nieważność głosu. Nazwiska osób nieumieszczone na listach kandydatów nie mogą być wpisane na karty wyborcze. Wpisanie takiego nazwiska powoduje unieważnienie głosu.

§ 64

Po zakończeniu wyborów komisja wyborcza sporządza protokół sumujący liczbę członków Związku, którzy wzięli udział w wyborach. Protokół sporządza się na podstawie podpisów umieszczonych na liście uprawnionych do głosowania, to jest wszystkich członków danej jednostki organizacyjnej.

§ 65

Komisja wyborcza bezpośrednio po zakończeniu głosowania przekazuje komisji skrutacyjnej urnę z głosami.

§ 66

Komisja skrutacyjna oblicza wyniki głosowania i sporządza protokół, szeregując kandydatów według liczby oddanych głosów ważnych, zaczynając od kandydata, który tych głosów otrzymał najwięcej.

§ 67

1. Wybrani do władz związkowych zostają ci kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) zdobędą ponad połowę ważnych głosów,
- 2) znajdują się na liście sporządzonej po wyborach przez komisję skrutacyjną na miejscu nie dalszym niż liczba miejsc przeznaczonych do obsadzenia funkcji związkowej (miejsca mandatowe), o którą kandydat się ubiegał.

2. W przypadku zaistnienia okoliczności określonych w § 21 ust. 2 postępowanie jest analogiczne.

§ 68

1. Drugą turę wyborów zarządza się, jeżeli:

- 1) żaden z kandydatów na funkcję przewodniczącego komisji zakładowej nie uzyskał ponad połowy oddanych ważnych głosów
- 2) w pierwszej turze wyborów nie obsadzono wszystkich funkcji, ponieważ nie wszyscy kandydaci, którzy znaleźli się na miejscach mandatowych, zdobyli odpowiednią liczbę ważnych głosów,

2. W drugiej lub kolejnej turze wyborów biorą udział kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) brali udział w poprzedniej turze i nie zostali wybrani,
- 2) uzyskali kolejno największą liczbę głosów,

przy czym do następnej tury przechodzą kandydaci w maksymalnej liczbie nieprzekraczającej dwukrotności nieobsadzonych miejsc mandatowych. Jeżeli na ostatnim miejscu w ten sposób wyznaczonym znajduje się więcej kandydatów z równą liczbą głosów, wówczas wszyscy oni przechodzą do następnej tury głosowań

3. W sytuacjach wątpliwych stosuje się analogicznie § 23 ust. 2.

§ 69

1. Wybory poza zebraniem można przeprowadzić metodą umożliwiającą przeprowadzenie odpowiednich głosowań na jednej kartce. Warunkiem takiego głosowania jest oświadczenie kandydatów na poszczególne funkcje, że w przypadku niezyskania mandatu na funkcję, o którą się ubiegają, nie zamierzają kandydować na inne funkcje we władzach tej organizacji.

2. Jeśli wybory prowadzone tą metodą nie dadzą rozstrzygnięcia, należy przeprowadzić następną turę głosowania.

§ 70

1. Po zakończeniu wyborów komisja skrutacyjna sporządza protokół z wynikami wyborów.

2. Komisja wyborcza zabezpiecza protokoły komisji wyborczej, komisji skrutacyjnej, listę uprawnionych do głosowania wraz z podpisami i kartki wyborcze oraz kopie ogłoszeń wyborczych z tablic informacyjnych.

§ 71

Komisja wyborcza informuje członków Związku o wynikach wyborów oraz przekazuje kopie protokołów do regionalnej komisji wyborczej.

Rozdział VIII

Wybory delegatów na walne zebranie delegatów regionu

§ 72

Wybory delegatów na walne zebranie delegatów regionu ogłasza zarząd regionu, powierzając kierowanie wyborami powołanej przez siebie regionalnej komisji wyborczej.

§ 73

Zarząd regionu podejmuje uchwałę o obowiązującym na czas kadencji kluczu liczbowym, określającym tabelaryczną zależność liczby wybieranych delegatów na WZD regionu od liczby członków Związku w okręgu wyborczym. Powyższa uchwała musi określać:

- 1) liczbę członków Związku (rozpoczętą lub pełną) przypadającą na każdy mandat delegata z uwzględnieniem punktu 2;
- 2) minimalną wielkość okręgu wyborczego przez określenie minimalnej liczby członków Związku tworzących okręg. Minimalna wielkość okręgu nie może być mniejsza niż połowa (50%) liczby członków Związku przypadających na jeden mandat delegata określonej w punkcie 1;
- 3) klucz liczbowy, według którego wybierani będą elektorzy na zebrania wyborcze w okręgach łączonych. Klucz liczbowy jest jednakowy dla całego regionu;
- 4) terminy rejestracji przez regionalną komisję wyborczą protokołów z wyborów elektorów na zebrania wyborcze w okręgach łączonych oraz protokołów z wyborów delegatów na walne zebranie delegatów regionu. Termin rejestracji protokołów z wyboru elektorów, o których mowa wyżej, powinien być krótszy, o co najmniej 14 dni od terminu rejestracji protokołów z wyboru delegatów na WZD regionu.

§ 74

1. Delegatów na walne zebranie delegatów regionu wybiera się w okręgu naturalnym lub okręgu łączonym.
2. Okręg wyborczy naturalny stanowi podstawowa jednostka organizacyjna Związku lub zarejestrowana w danym regionie niższa jednostka organizacyjna podstawowej jednostki organizacyjnej, zarejestrowanej w innym regionie, której liczba członków jest nie mniejsza od minimalnej wielkości okręgu, określonej przez zarząd regionu (§ 73 pkt 2).
3. Okręg wyborczy łączony tworzą podstawowe jednostki organizacyjne Związku lub zarejestrowane w danym regionie niższe jednostki organizacyjne podstawowych jednostek organizacyjnych zarejestrowanych w innych regionach, które nie spełniają warunków określonych w § 73 pkt 2, a przez połączenie osiągają minimalną wielkość okręgu wyborczego. W skład okręgu łączonego nie mogą wchodzić jednostki organizacyjne Związku spełniające warunki okręgu naturalnego.
4. Wyboru delegatów, o których mowa w ust. 1, w okręgu naturalnym dokonuje odpowiednio:
  - 1) zakładowe zebranie członków lub delegatów,

2) zakładowe koordynacyjne zebranie delegatów,

3) zebranie członków lub delegatów zarejestrowanej w danym regionie niższej jednostki organizacyjnej podstawowej jednostki organizacyjnej.

5. Wyboru delegatów, o których mowa w ust. 1, w okręgu łączonym dokonuje zebranie elektorów reprezentujących organizacje wymienione w ust. 3, którzy zostali wybrani przez zebranie członków lub delegatów tych organizacji.

§ 75

Utworzenie okręgów wyborczych łączonych następuje po uprzednim zarejestrowaniu w regionalnej komisji wyborczej protokołów z wyborów elektorów:

1) w drodze dobrowolnego porozumienia pomiędzy jednostkami organizacyjnymi uprawnionymi do tworzenia okręgu łączonego. Porozumienie to wymaga pisemnego zgłoszenia tego faktu w regionalnej komisji wyborczej w terminie określonym przez zarząd regionu lub regionalną komisję wyborczą,

2) na podstawie decyzji regionalnej komisji wyborczej po upływie terminu wymienionego w punkcie 1.

§ 76

1. W okręgu wyborczym łączonym, wybory delegatów na walne zebranie delegatów regionu przeprowadza wybrana przez elektorów komisja skrutacyjna.

2. Wyboru lub odwołania elektorów na zebranie wyborcze w okręgu wyborczym łączonym oraz delegatów na walne zebranie delegatów regionu dokonuje się na zasadach określonych w Uchwale nr 1 XIX KZD oraz w rozdziale III Ordynacji z uwzględnieniem postanowień niniejszego rozdziału.

§ 77

1. Organizacja wydziałowa zarejestrowana w innym regionie, niż podstawowa jednostka organizacyjna, której jest częścią, uprawniona jest do wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionu, w którym jest zarejestrowana, po spełnieniu następujących warunków:

a) regulamin określający wewnętrzną strukturę podstawowej jednostki organizacyjnej Związku przewiduje wybór delegatów na WZD regionu przez wydziałowe zebranie członków (delegatów) w regionie, w którym jest zarejestrowana;

b) władza wykonawcza podstawowej jednostki organizacyjnej Związku zgłosiła regionalnej komisji wyborczej decyzję o wyborach delegatów na WZD regionu w innych regionach wraz z wykazem organizacji wydziałowych zarejestrowanych w innych regionach oraz liczbą zrzeszonych w nich członkach Związku.

2. Do liczby członków Związku podstawowej jednostki organizacyjnej Związku uprawnionych do wyboru delegatów na WZD regionu nie wlicza się liczby członków wszystkich organizacji wydziałowych stanowiących okręgi wyborcze w innych regionach.

3. Delegaci na zebranie delegatów podstawowej jednostki organizacyjnej Związku reprezentujący organizacje wydziałowe stanowiące okręgi wyborcze w innych regionach nie posiadają biernego i czynnego prawa wyborczego przy dokonywaniu wyborów delegatów na WZD regionu przez zakładowe zebranie delegatów. W tym głosowaniu liczba uprawnionych do udziału w zakładowym lub międzyzakładowym zebraniu delegatów pomniejszona jest o liczbę delegatów, o których mowa wyżej.

4. Organizacje wydziałowe, o których mowa wyżej działające na terenie jednego regionu stanowią jeden okręg wyborczy uprawniony do wyboru delegatów na WZD regionu lub elektorów, o których mowa w § 74 ust. 5.

5. Postanowienia niniejszego paragrafu dotyczące organizacji wydziałowych stosuje się odpowiednio przy wyborze delegatów na WZD regionu przez organizacje oddziałowe, podzakładowe oraz organizacje zakładowe będące wewnętrznymi jednostkami organizacyjnymi ZOK.

§ 78

1. Regionalna komisja wyborcza weryfikując dokumenty z wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów regionu, sprawdza także ankietę osobową kandydata. Brak czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej uniemożliwia stwierdzenie ważności wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów regionu.

2. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim przypadku wystarcza potwierdzenie przez - odpowiednio RKW lub KKW, że kandydat wypełnił już ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.

3. Regionalna komisja wyborcza prowadzi rejestr delegatów na WZD regionu, sporządza protokół ustalający liczbę uprawnionych do udziału w WZD regionu delegatów. Liczba ta stanowi podstawę do ustalenia prawomocności obrad WZD regionu.

Rozdział IX

Wybory delegatów na walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu branżowego

§ 79

1. Przepisy tego rozdziału dotyczą tylko tych organizacji zakładowych oraz niższych jednostek organizacyjnych podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, zgodnie z postanowieniami § 27 ust.1 pkt 2 Statutu, których władza stanowiąca podjęła uchwałę o złożeniu akcesu do branżowej jednostki organizacyjnej Związku.

2. Decyzję o przystąpieniu do branżowej jednostki organizacyjnej Związku podejmuje stosowną uchwałą władza stanowiąca podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.

3. W przypadku, gdy w regionie nie funkcjonuje sekcja danej branży, dopuszczalne jest przystąpienie bezpośrednio do sekcji krajowej, o ile regulamin tej sekcji dopuszcza taką możliwość.

4. W przypadku, gdy w regionie nie funkcjonuje sekcja danej branży, dopuszczalne jest przystąpienie bezpośrednio do regionalnego sekretariatu branżowego, o ile regulamin tego sekretariatu dopuszcza taką możliwość

5. Niższe jednostki organizacyjne organizacji zakładowych i międzyzakładowych nienależących do żadnej regionalnej lub krajowej sekcji branżowej mogą należeć do różnych sekcji branżowych, lecz każda z niższych jednostek organizacyjnych może należeć tylko do jednej sekcji branżowej. Uchwałę w tej sprawie podejmuje władza stanowiąca podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.

§ 80

Termin wyborów delegatów na walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu ustala rada sekcji lub sekretariatu, zgodnie z kalendarzem wyborczym uchwalonym przez Komisję Krajową.

§ 81

Rada sekcji lub sekretariatu podejmuje uchwałę o obowiązującym na czas kadencji kluczu liczbowym, określającym tabelaryczną zależność liczby wybieranych delegatów na WZD sekcji lub kongres sekretariatu od liczby członków Związku w okręgu wyborczym. Powyższa uchwała musi ujmować:

- 1) liczbę członków Związku (rozpoczętą lub pełną) przypadającą na każdy mandat delegata z uwzględnieniem punktu 2.
- 2) minimalną wielkość okręgu wyborczego poprzez określenie minimalnej liczby członków Związku tworzących okręg. W branżowych jednostkach organizacyjnych minimalna wielkość okręgu może być mniejsza niż połowa liczby członków Związku przypadających na jeden mandat delegata.

§ 82

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów, a w niższych jednostkach podstawowych jednostek organizacyjnych Związku odpowiednia władza stanowiąca, zgodnie z postanowieniami § 34 ust. 7 Statutu, wybiera delegatów na walne zebranie delegatów sekcji według zasad określonych przez radę sekcji w § 81.
2. W przypadku regionalnego sekretariatu branżowego bezpośrednio zrzeszającego organizacje zakładowe oraz niższe jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1, władza stanowiąca tych jednostek wybiera delegatów na kongres sekretariatu według zasad określonych przez radę sekretariatu w § 81.
3. Funkcję delegata można pełnić będąc zarazem członkiem władz związkowych wszystkich szczebli (komisja zakładowa, zarząd regionu, rada sekcji lub sekretariatu, Komisja Krajowa i odpowiednio komisje rewizyjne).

§ 83

1. Wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionalnej sekcji lub na walne zebranie delegatów krajowej sekcji, jeżeli organizacja zakładowa lub niższa jednostka organizacyjna podstawowej jednostki organizacyjnej Związku należy do niej bezpośrednio, dokonuje się analogicznie jak delegatów na walne zebranie delegatów regionu.
2. Regionalna komisja wyborcza weryfikując dokumenty z wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku, sprawdza także ankietę osobową kandydata. Brak czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej uniemożliwia stwierdzenie ważności wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku.
3. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim

przypadku wystarcza potwierdzenie przez - odpowiednio RKW lub KKW, że kandydat wypełnił już ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.

Rozdział X

Regionalna komisja wyborcza

§ 84

1. Zarząd regionu pod koniec bieżącej kadencji ma obowiązek zorganizowania wyborów statutowych władz Związku w regionie. W tym celu zarząd regionu powołuje regionalną komisję wyborczą.
2. Skład RKW nie może być mniejszy niż trzy osoby. Sposób powołania i odwołania członków RKW określa uchwałą zarząd regionu.
3. RKW pełni swoje funkcje przez okres kadencji.
4. RKW może powołać spoza swojego składu pełnomocników do nadzorowania zebrań wyborczych.

§ 85

Do zadań RKW należy:

- 1) nadzorowanie i weryfikowanie wyborów władz związkowych w organizacjach zakładowych, zakładowych organizacjach koordynacyjnych w tym delegatów na zakładowe zebranie delegatów lub zakładowe zebranie koordynacyjne delegatów; w organizacjach wydziałowych, oddziałowych oraz podzakładowych zarejestrowanych w regionie, a także w regionalnych branżowych jednostkach organizacyjnych oraz wyborów delegatów na walne zebranie delegatów regionu oraz delegatów do władzy stanowiącej branżowych jednostek organizacyjnych Związku;
- 2) czuwanie nad prawidłowością wyżej wymienionych wyborów;
- 3) rejestrowanie i wyznaczanie okręgów wyborczych zgodnie z postanowieniem § 75 pkt 2;
- 4) ustalanie kalendarza wyborczego w regionie;
- 5) prowadzenie rejestru wszystkich prawomocnie wybranych delegatów i elektorów na WZD regionu oraz WZD sekcji i kongres sekretariatu branżowego i problemowego; warunkiem umieszczenia w w/w rejestrze jest przekazana do RKW, wypełniona i podpisana, ankietą osobową. W przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09, wystarcza potwierdzenie przez - odpowiednio RKW lub KKW, że kandydat wypełnił już ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.
- 6) po otrzymaniu ankiet, o których mowa w punkcie 5, niezwłoczne przekazanie ich w formie elektronicznej (ankiety w formie pisemnej powinny być przez RKW zeskanowane) do Krajowej Komisji Wyborczej.
- 7) prowadzenie rejestrów zgłoszonych pisemnie kandydatów do władz regionalnych i przekazanie tych rejestrów komisji mandatowo-wyborczej WZD lub kongresu;
- 8) nadzór nad wydawaniem mandatów delegatom na WZD lub kongres;
- 9) stwierdzenie ważności przeprowadzonych wyborów władz wymienionych w pkt. 1;
- 10) rozpatrywanie w terminie 30 dni od daty wpływu zastrzeżeń dotyczących wyborów,

wymienionych w pkt. 1, zgłoszonych w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów;

11) składanie sprawozdania ze swojej działalności WZD regionu.

12) przekazanie WZD sekcji lub kongresowi sekretariatu protokołu z ustaleń wyborów delegatów na WZD sekcji lub kongres sekretariatu.

§ 86

1. RKW ma prawo:

1) wglądu do wszystkich dokumentów związanych z wyborami nadzorowanymi przez RKW i sprawdzenia zgodności tych dokumentów z Ordynacją;

2) bezpośredniej kontroli czynności wyborczych przeprowadzanych na zebraniach nadzorowanych przez RKW, w tym pracy komisji mandatowo-wyborczej i skrutacyjnej.

3) stwierdzania nieważności wyborów wymienionych w § 85 pkt 1, w wyniku rozpatrzenia zastrzeżeń, o których mowa w § 29, § 85 pkt 10 oraz § 140 lub z inicjatywy własnej RKW w każdym czasie. Podstawę stwierdzenia nieważności wyborów stanowi złamanie przepisów prawa wewnątrzwiązkowego.

2. Członek lub pełnomocnik RKW w trakcie nadzorowania wyborów ma prawo zwrócić uwagę na niezgodność czynności wyborczych z prawem wewnątrzwiązkowym, mogącą stanowić podstawę do unieważnienia wyborów.

§ 87

1. Od decyzji RKW dotyczącej wyborów na szczeblu zakładowym z zastrzeżeniem ust. 2 oraz na szczeblu regionalnych branżowych jednostek organizacyjnych przysługuje, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji RKW, odwołanie do zarządu regionu, który po rozpatrzeniu odwołania może zaskarżoną decyzję RKW utrzymać w mocy lub zmienić. Decyzja zarządu regionu jest ostateczna.

2. Od decyzji RKW dotyczących wyborów delegatów WZD regionu oraz WZD sekcji krajowej przysługuje, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji RKW, za pośrednictwem zarządu regionu, odwołanie do Krajowej Komisji Wyborczej, która po rozpatrzeniu odwołania może zaskarżoną decyzję RKW utrzymać w mocy lub zmienić.

3. Od decyzji KKW, o której mowa w ust. 2 przysługuje, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji KKW, odwołanie do Komisji Krajowej, która po rozpatrzeniu odwołania może zaskarżoną decyzję KKW utrzymać w mocy lub zmienić. Decyzja Komisji Krajowej jest ostateczna.

CZĘŚĆ II

WYBORY WŁADZ REGIONALNYCH

Rozdział XI

Porządek posiedzeń wyborczych walnych zebrań delegatów regionu

§ 88

1. Walne zebranie delegatów regionu wybiera kolejno:

1) przewodniczącego zarządu regionu,

2) pozostałych członków zarządu regionu wybieranych przez WZD regionu,

3) członków regionalnej komisji rewizyjnej.

2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością. Oznacza to, że niedokonanie wyboru przewodniczącego zarządu regionu uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków zarządu regionu uniemożliwia wybór regionalnej komisji rewizyjnej.

3. Ponadto, walne zebranie delegatów regionu w czasie posiedzenia wyborczego wybiera delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów. Wybory te mogą być prowadzone równolegle z wyborami na funkcje wymienione w ust.1 pkt 2. i pkt 3.

§ 89

Walne zebranie delegatów regionu tworzą delegaci wybrani według zasad zapisanych w rozdziale VIII Ordynacji.

§ 90

1. Posiedzenie WZD regionu otwiera przewodniczący zarządu regionu lub wyznaczony przez zarząd regionu jego członek w obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania delegatów.

2. Liczba osób uprawnionych do głosowania jest liczbą wybranych w okręgach wyborczych delegatów, których mandat w danym momencie zachowuje ważność, bez uwzględnienia mandatów nieobsadzonych.

§ 91

1. Otwierający posiedzenie przedstawia porządek posiedzenia.

2. Porządek posiedzenia podlega zatwierdzeniu przez delegatów. Głosowanie jest jawne, decyzja zapada zwykłą większością głosów.

3. Walne zebranie delegatów regionu wybiera prezydium walnego zebrania delegatów regionu w tym przewodniczącego prezydium zwanego dalej przewodniczącym zebrania, zastępców przewodniczącego i sekretarza oraz komisję mandatowo-wyborczą, komisję skrutacyjną i protokolantów. Wyżej wymienione osoby mogą pełnić funkcje przez okres kadencji. Członkowie komisji skrutacyjnej i protokolanci nie muszą mieć czynnego i biernego prawa wyborczego z tym, że członkowie komisji skrutacyjnej muszą być członkami Związku.

4. Przewodniczący zebrania przedstawia do zatwierdzenia delegatom regulamin obrad WZD regionu, a po jego przyjęciu czuwa nad sprawnym przebiegiem posiedzenia wyborczego zgodnie z przyjętym porządkiem posiedzenia i regulaminem obrad oraz nad zgodnością, podejmowanych przez WZD regionu, decyzji z obowiązującymi zapisami Statutu Związku i Ordynacji.

Rozdział XII

Wybory przewodniczącego zarządu regionu, pozostałych członków zarządu regionu oraz członków regionalnej komisji rewizyjnej

§ 92

Wyborów władz regionalnych dokonuje się stosując postanowienia Uchwały nr 1 XIX KZD oraz niniejszego rozdziału.

§ 93

1. WZD regionu może podjąć uchwałę ustalającą, że w skład zarządu regionu, poza wybranymi przez WZD regionu przewodniczącym zarządu regionu oraz członkami zarządu regionu, wchodzi przewodniczący władzy wykonawczej regionalnych sekcji lub sekretariatów branżowych oraz przewodniczący rady regionalnej sekcji emerytów i rencistów.
2. Liczbę członków zarządu regionu oraz członków regionalnej komisji rewizyjnej ustala walne zebranie delegatów regionu.

§ 94

1. Wyboru członków zarządu regionu oraz członków regionalnej komisji rewizyjnej lub określonej liczby członków zarządu regionu i regionalnej komisji rewizyjnej można dokonywać z zastosowaniem list częściowych.
2. Liczbę przypadających mandatów dla poszczególnych list częściowych określa się proporcjonalnie do liczby członków Związku reprezentowanych przez delegatów na danej liście.
3. Kolejność umieszczenia kandydatów na listach częściowych może być ustalona w wyniku przeprowadzenia prawyborów przy zastosowaniu ogólnych zasad wyborczych.

§ 95

1. Kandydatów do władz regionalnych mogą zgłaszać:
  - 1) członkowie Związku za pośrednictwem władzy wykonawczej podstawowej jednostki organizacyjnej Związku,
  - 2) zebranie elektorów w łączonych okręgach wyborczych (rozdział VIII),
  - 3) delegaci WZD regionu w czasie posiedzenia wyborczego.
2. Kandydatów zgłasza się pisemnie do regionalnej komisji wyborczej, a w trakcie posiedzenia WZD regionu do komisji mandatowo-wyborczej. RKW przekazuje zgłoszone kandydatury komisji mandatowo-wyborczej w trakcie posiedzenia WZD regionu. Zgłoszenie powinno zawierać dane osobowe kandydata i podpis zgłaszającego oraz zgodę kandydata na kandydowanie na określoną funkcję. Do pisemnego zgłoszenia musi być dołączona wypełniona i podpisana ankieta osobowa. Jest to warunkiem wpisania na listę kandydatów. Spełnieniem tego warunku jest potwierdzenie przez RKW bądź KKW, że kandydat wypełnił ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.

§ 96

Kandydować do władz Związku nie mogą członkowie komisji skrutacyjnej, chyba, że z chwilą zgłoszenia ich kandydatur zrezygnują z członkostwa w komisji. WZD regionu dokonuje ponownego wyboru na zwolnione miejsce w komisji skrutacyjnej.

§ 97

1. Komisja mandatowo-wyborcza sporządza listy kandydatów w porządku alfabetycznym.
2. Zastrzeżenia w stosunku do zgłoszonych kandydatów należy przedstawić regionalnej komisji wyborczej lub w czasie zebrania komisji mandatowo-wyborczej. Zastrzeżenia nieudokumentowane nie będą przyjmowane.
3. Po wpisaniu na listę kandydatów, wycofanie kandydata z tej listy może nastąpić tylko na jego wniosek. Wycofanie nie może nastąpić w trakcie głosowania.
4. Po ukończeniu zgłaszania kandydatur przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.
5. Kandydaci mają prawo do prezentacji swojej działalności związkowej i społecznej oraz do odpowiadania na pytania delegatów.

§ 98

Przed przystąpieniem do głosowania przewodniczący komisji mandatowo-wyborczej:

- 1) przedstawia delegatom przedmiot, tryb i technikę głosowania,
- 2) ustala, czy kandydaci wyrazili zgodę na kandydowanie, i czy nie wniesiono zastrzeżeń w stosunku do umieszczonych na liście kandydatów, a w przypadku wniesienia udokumentowanych zastrzeżeń przedstawia je delegatom.

§ 99

Po zakończeniu czynności opisanych w §§ 95 - 98 przewodniczący zebrania zarządza głosowanie.

§ 100

Komisja mandatowo-wyborcza wydaje delegatom, za potwierdzeniem na liście delegatów lub na karcie do głosowań tajnych, karty właściwe dla przeprowadzanego głosowania. Informację o liczbie wydanych kart przekazuje komisji skrutacyjnej.

§ 101

1. Delegaci dokonują wyboru zgodnie z ustaloną techniką głosowania i wrzucają karty do głosowania do urny nadzorowanej przez komisję skrutacyjną.
2. Kartę do głosowania wypełnioną nieprawidłowo można - przed wrzuceniem do urny oraz przed ogłoszeniem zakończenia głosowania przez przewodniczącego zebrania - wymienić na czystą w komisji skrutacyjnej. Komisja skrutacyjna odnotowuje fakt wymiany karty w protokole.

§ 102

Głosem nieważnym jest głos:

- 1) niepozwalający w sposób jednoznaczny odczytać woli wyborcy, np. skreślenia, niewyraźne pismo, porwana kartka,

- 2) oddany na większą liczbę kandydatów niż liczba miejsc mandatowych,
- 3) oddany na kartce nieprzeznaczonej dla danego głosowania.

§ 103

Komisja skrutacyjna uznaje głosowanie za nieważne, jeżeli zostało przeprowadzone z naruszeniem Statutu Związku lub Ordynacji, a w szczególności, gdy:

- 1) liczba głosów ważnych jest mniejsza niż głosów nieważnych,
- 2) liczba oddanych głosów jest większa niż liczba uprawnionych do głosowania lub liczba wydanych kartek do głosowania,
- 3) ze względów technicznych nie można ustalić wyników głosowania,
- 4) złamano zasadę tajności głosowania.
- 5) liczba wyjętych z urny kart wyborczych jest mniejsza niż połowa liczby delegatów uprawnionych do głosowania.

§ 104

1. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów ważnych oraz ponad połowę oddanych głosów ważnych i znaleźli się na miejscach mandatowych.

2. Jeżeli na ostatnim miejscu mandatowym znajduje się więcej osób z równą liczbą głosów przekraczających zarazem wymagany limit głosów (ponad połowę głosów ważnych), a liczba tych osób jest większa niż wolnych miejsc mandatowych, wówczas przeprowadza się głosowanie, w którym uczestniczą tylko ci kandydaci, którzy uzyskali równą liczbę głosów. Kolejność na liście ustala się w głosowaniu zwykłą większością głosów. Głosuje się na tyłu kandydatów, ile jest wolnych miejsc mandatowych. W przypadku gdyby te głosowania nie dały rozstrzygnięcia, o wyniku wyborów winny decydować wyniki osiągnięte przez poszczególnych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Głosowania tego nie wlicza się do ustalonej liczby tur głosowań.

§ 105

Liczbę tur głosowań ustala walne zebranie delegatów regionu.

§ 106

1. Jeżeli w głosowaniu nie zostały obsadzone wszystkie miejsca mandatowe, przewodniczący zebrania zarządza kolejno następne tury głosowań. W następnych turach głosowań biorą udział kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) brali udział w poprzedniej turze i nie zostali wybrani,
- 2) uzyskali kolejno największą liczbę głosów,

przy czym do każdej następnej tury przechodzą kandydaci w maksymalnej liczbie nieprzekraczającej dwukrotności nieobsadzonych miejsc mandatowych. Jeżeli na ostatnim miejscu w ten sposób wyznaczonym znajduje się więcej kandydatów z równą liczbą głosów, wówczas wszyscy oni przechodzą do następnej tury głosowań.

2. Jeśli w wyniku stosowania tej procedury okazałoby się, że w następnej turze głosowań mają uczestniczyć ci sami kandydaci, co poprzednio, wówczas do następnej tury nie przechodzi kandydat z najmniejszą liczbą głosów. Jeżeli nie można ustalić ostatniego ze względu na równą liczbę głosów, wówczas należy wziąć pod uwagę kolejno liczby głosów

uzyskiwanych przez tych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Jeśliby i to kryterium nie dawało rozstrzygnięcia, to wówczas wszyscy oni nie przechodzą do następnej tury głosowań.

§ 107

Jeżeli w głosowaniu brało udział nie więcej kandydatów, niż liczba nieobsadzonych miejsc mandatowych, a w wyniku głosowania żaden z kandydatów nie został wybrany, przewodniczący zebrania przerywa wybory (bez względu na liczbę przeprowadzonych tur głosowania) i zarządza otwarcie nowej listy kandydatów.

§ 108

1. Przy wyborze przewodniczącego zarządu regionu stosuje się odpowiednio reguły określone w poprzednich paragrafach. Jeżeli jednak po wyczerpaniu ustalonej liczby tur głosowań, z uwzględnieniem § 107, walne zebranie delegatów nie dokonało wyboru przewodniczącego zarządu regionu zgodnie z warunkami określonymi w § 104 – otwiera się nową listę kandydatów.

2. Nową listę otwiera się na trwającym posiedzeniu lub, jeżeli walne zebranie delegatów regionu tak postanowi, na nowym posiedzeniu, które musi odbyć się nie później niż dwa tygodnie od dnia zamknięcia posiedzenia, na którym nie dokonano wyboru. Po otwarciu nowej listy wybór przewodniczącego zarządu regionu przeprowadza się zgodnie z postanowieniami poprzednich paragrafów.

§ 109

Jeżeli po wyczerpaniu ustalonej liczby tur nie zostaną obsadzone wszystkie miejsca mandatowe zgodnie z warunkami określonymi w § 104 ale wybranych zostało ponad połowę członków zarządu regionu lub regionalnej komisji rewizyjnej, to pozostałe mandaty mogą pozostać nieobsadzone. W takim przypadku wybrany zarząd regionu lub regionalna komisja rewizyjna liczy tylu członków, ile mandatów zostało obsadzonych. Uzupełnienie składu zarządu regionu lub regionalnej komisji rewizyjnej wymaga otwarcia nowej listy kandydatów i przeprowadzenia wyborów uzupełniających, co może nastąpić podczas trwającego posiedzenia lub na kolejnym posiedzeniu walnego zebrania delegatów regionu.

§ 110

1. Dla każdej listy wybranych kandydatów, oprócz wyborów przewodniczącego, można ustalić listę rezerwową. Na liście rezerwowej w pierwszej kolejności znajdują się ci kandydaci, którzy kandydowali do określonych funkcji związkowych będących przedmiotem głosowania i uzyskali w ostatniej turze ponad połowę głosów, lecz nie znaleźli się na miejscach mandatowych.

2. O kolejności na liście rezerwowej decyduje liczba otrzymanych głosów ważnych w ostatniej turze wyborów. Przy równej liczbie głosów decyduje wynik z poprzednich tur głosowań w kolejności od przedostatniej do pierwszej. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, trzeba przeprowadzić w tym celu odrębne głosowanie, w którym decyzja zapada zwykłą większością głosów przy dwóch kandydatach, a w przypadku większej liczby kandydatów należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.

3. Walne zebranie delegatów regionu może stworzyć listę rezerwową także w wyniku odrębnych wyborów. W takim przypadku wybór listy rezerwowej odbywa się z zachowaniem reguł wyboru odpowiednich władz Związku, co oznacza między innymi, że wybrany kandydat musi uzyskać ponad połowę oddanych głosów ważnych w głosowaniu tajnym. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.
4. Kandydaci, którzy znaleźli się na liście rezerwowej na mocy tej procedury, zajmują miejsca po kandydatach uzyskujących miejsca na liście rezerwowej zgodnie z postanowieniami ust. 1.
5. Członek zarządu regionu nie może być na liście rezerwowej komisji rewizyjnej i odwrotnie.

§ 111

1. Zarząd regionu wybiera spośród siebie prezydium w czasie pierwszego posiedzenia, które winno się odbyć w ciągu 14 dni od daty zakończenia posiedzenia wyborczego walnego zebrania delegatów regionu.
2. Liczebność prezydium określa WZD regionu, które może upoważnić do tego zarząd regionu.
3. Kandydatów do prezydium zarządu regionu wraz z jednoczesnym określeniem wyodrębnionych funkcji dla poszczególnych kandydatów, w tym zastępcy lub zastępców przewodniczącego, sekretarza, skarbnika, zgłasza przewodniczący zarządu regionu w liczbie zgodnej z postanowieniami ust. 2.
4. Wybory prezydium zarządu regionu odbywają się w głosowaniach wyborczych, zgodnie z zasadami ogólnymi, z wyodrębnieniem każdej funkcji (tak jak listy cząstkowe). Wobec tego, że liczba kandydatów nie może być większa niż liczba miejsc mandatowych, kandydat, który nie uzyskał ponad połowy ważnych głosów, przy czym głosów ważnych jest więcej niż nieważnych, nie zostaje wybrany.
5. Odwołanie członka prezydium następuje na tych samych zasadach jak wybór, co oznacza m. in., że wniosek o odwołanie może postawić wyłącznie przewodniczący zarządu regionu.
6. Zakończenie członkostwa w zarządzie regionu następuje na zasadach ogólnych z tym, że zakończenie członkostwa w zarządzie regionu stanowi jednocześnie zakończenie członkostwa w prezydium zarządu regionu.

§ 112

Członek regionalnej komisji rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem zarządu regionu.

§ 113

Zastrzeżenia odnośnie wyborów, o których mówią rozdziały XII i XIII Ordynacji, kieruje się do Krajowej Komisji Wyborczej, nie później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów.

Rozdział XIII

Wybory delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów

§ 114

1. Wybory delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów ogłasza Komisja Krajowa powierzając kierowanie wyborami powołanej przez siebie Krajowej Komisji Wyborczej.
2. Komisja Krajowa mocą uchwały określa zasady, według których przydziela się poszczególnym regionom liczbę mandatów na Krajowy Zjazd Delegatów, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.
3. Wybór na funkcję przewodniczącego zarządu regionu, przewodniczącego krajowego sekretariatu branżowego oraz Przewodniczącego Rady Krajowego Sekretariatu Emerytów i Rencistów jest jednocześnie wyborem na funkcję delegata na KZD oraz członka KK.

§ 115

1. Kandydatów na delegatów na KZD mogą zgłaszać:
  - 1) członkowie Związku za pośrednictwem władzy wykonawczej podstawowej jednostki organizacyjnej Związku lub regionalnej branżowej jednostki organizacyjnej Związku,
  - 2) zebrania elektorów w łączonych okręgach wyborczych,
  - 3) delegaci na WZD regionu w czasie posiedzenia wyborczego.
2. Kandydatami na delegatów na Krajowy Zjazd Delegatów mogą być członkowie Związku mający bierne prawo wyborcze na posiedzeniu WZD regionu.
3. Kandydatów zgłasza się pisemnie do regionalnej komisji wyborczej, a w trakcie posiedzenia WZD regionu do komisji mandatowo-wyborczej. RKW przekazuje zgłoszone kandydatury komisji mandatowo-wyborczej w trakcie posiedzenia WZD regionu. Zgłoszenie powinno zawierać dane osobowe kandydata i podpis zgłaszającego oraz zgodę kandydata na kandydowanie na określoną funkcję.
4. Wyborów delegatów na KZD dokonuje się na tych samych zasadach, co wybór władz regionalnych (rozdział XII Ordynacji).

CZEŚĆ III

WYBORY WŁADZ BRANŻOWYCH I PROBLEMOWYCH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH ZWIĄZKU

Rozdział XIV

Wybory delegatów na walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu

§ 116

1. Przepisy tego rozdziału dotyczą tylko tych organizacji zakładowych oraz niższych jednostek organizacyjnych podstawowych jednostek organizacyjnych Związku, zgodnie z postanowieniami § 27 ust.1 pkt 2 Statutu, których władza stanowiąca podjęła uchwałę o złożeniu akcesu do branżowej jednostki organizacyjnej Związku.

2. Decyzję o przystąpieniu do branżowej jednostki organizacyjnej Związku podejmuje stosowną uchwałą władza stanowiąca podstawowej jednostki organizacyjnej Związku.
3. W przypadku, gdy w regionie nie funkcjonuje sekcja danej branży, dopuszczalne jest przystąpienie bezpośrednio do sekcji krajowej, o ile regulamin tej sekcji dopuszcza taką możliwość.
4. W przypadku, gdy w regionie nie funkcjonuje sekcja danej branży, dopuszczalne jest przystąpienie bezpośrednio do regionalnego sekretariatu branżowego, o ile regulamin tego sekretariatu dopuszcza taką możliwość.
5. Niższe jednostki organizacyjne organizacji zakładowych i międzyzakładowych, nienależących do żadnej regionalnej lub krajowej sekcji branżowej, mogą należeć do różnych sekcji branżowych, lecz każda z niższych jednostek organizacyjnych może należeć tylko do jednej sekcji branżowej. Uchwałą w tej sprawie podejmuje władza stanowiąca podstawowej jednostki organizacyjnej Związku. W sytuacji, o której mowa powyżej, przy wyborze delegatów do władzy stanowiącej branżowej jednostki organizacyjnej Związku, stosuje się odpowiednio postanowienia § 77.
6. Przy wyborach władz i delegatów w problemowych jednostkach organizacyjnych Związku stosuje się zasady wyborcze analogicznie jak przy wyborach władz i delegatów w branżowych jednostkach organizacyjnych Związku.

§ 117

Termin wyborów delegatów na walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu ustala rada sekcji lub sekretariatu zgodnie z kalendarzem wyborczym uchwalonym przez Komisję Krajową.

§ 118

Rada sekcji lub sekretariatu podejmuje uchwałą o obowiązującym na czas kadencji kluczu liczbowym, określającym tabelaryczną zależność liczby wybieranych delegatów na WZD sekcji lub kongres sekretariatu od liczby członków Związku w okręgu wyborczym. Powyższa uchwała musi ujmować:

- 1) liczbę członków Związku (rozpoczętą lub pełną) przypadającą na każdy mandat delegata z uwzględnieniem punktu 2.
- 2) minimalną wielkość okręgu wyborczego poprzez określenie minimalnej liczby członków Związku tworzących okręg. W branżowych jednostkach organizacyjnych minimalna wielkość okręgu może być mniejsza niż połowa liczby członków Związku przypadających na jeden mandat delegata.

§ 119

1. Zakładowe zebranie członków lub delegatów, a w niższych jednostkach podstawowych jednostek organizacyjnych Związku odpowiednia władza stanowiąca, zgodnie z postanowieniami § 34 ust. 7 Statutu, wybiera delegatów na walne zebranie delegatów sekcji według zasad określonych przez radę sekcji w § 118.
2. W przypadku regionalnego sekretariatu branżowego, bezpośrednio zrzeszającego organizacje zakładowe oraz niższe jednostki organizacyjne, o których mowa w ust. 1, władza stanowiąca tych jednostek wybiera delegatów na kongres sekretariatu według zasad określonych przez radę sekretariatu w § 118.

3. Funkcję delegata można pełnić będąc zarazem członkiem władz związkowych wszystkich szczebli (komisja zakładowa, zarząd regionu, rada sekcji lub sekretariatu, Komisja Krajowa i odpowiednio komisje rewizyjne).

§ 120

1. Wyboru delegatów na walne zebranie delegatów regionalnej sekcji lub na walne zebranie delegatów krajowej sekcji, jeżeli organizacja zakładowa lub niższa jednostka organizacyjna podstawowej jednostki organizacyjnej Związku należy do niej bezpośrednio, dokonuje się analogicznie jak delegatów na walne zebranie delegatów regionu.

2. Regionalna komisja wyborcza weryfikując dokumenty z wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku, sprawdza także ankietę osobową kandydata. Brak czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej uniemożliwia stwierdzenie ważności wyboru na funkcję delegata na walne zebranie delegatów lub kongres branżowej oraz problemowej jednostki organizacyjnej Związku.

3. Nie ma wymogu ponownego wypełniania ankiety osobowej w przypadku, gdy kandyduje się na więcej niż jedną funkcję, wymienioną w ust. 1 Uchwały KK nr 11/09. W takim przypadku wystarcza potwierdzenie przez - odpowiednio RKW lub KKW, że kandydat wypełnił już ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.

Rozdział XV

Porządek posiedzeń wyborczych walnych zebrań delegatów sekcji i kongresów sekretariatów oraz zasady wyborcze

§ 121

1. Posiedzenie wyborcze WZD sekcji lub kongresu otwiera przewodniczący rady sekcji lub sekretariatu albo wyznaczony przez radę jej członek w obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania delegatów.

2. Liczba wybranych delegatów w jednostkach organizacyjnych Związku tworzących sekcję lub sekretariat, których mandat w danym momencie zachowuje ważność (z wyjątkiem mandatów nieobsadzonych), stanowi liczbę osób uprawnionych do głosowania.

3. Otwierający posiedzenie przedstawia do zatwierdzenia przez WZD sekcji lub kongres sekretariatu porządek posiedzenia.

4. Porządek posiedzenia podlega zatwierdzeniu przez delegatów. Głosowanie jest jawne, decyzja zapada zwykłą większością głosów.

5. WZD sekcji lub kongres wybiera prezydium WZD sekcji lub kongresu sekretariatu, w tym przewodniczącego WZD sekcji lub kongresu zwanego dalej przewodniczącym zebrania, zastępców przewodniczącego i sekretarza oraz komisję mandatowo-wyborczą, komisję skrutacyjną oraz protokolantów. Wyżej wymienione osoby mogą pełnić funkcje przez okres kadencji. Członkowie komisji skrutacyjnej i protokolanci nie muszą legitymować się czynnym i biernym prawem wyborczym, z tym, że członkowie komisji skrutacyjnej muszą być członkami Związku.

6. Przewodniczący zebrania przedstawia do zatwierdzenia delegatom regulamin obrad WZD sekcji lub kongresu, a po jego przyjęciu czuwa nad sprawnym przebiegiem posiedzenia

zgodnie z przyjętym porządkiem posiedzenia i regulaminem obrad oraz nad zgodnością podejmowanych decyzji z obowiązującymi zapisami Statutu Związku i Ordynacji.

§ 122

Wyborów władz dokonuje się stosując postanowienia Uchwały nr 1 XIX KZD oraz niniejszego rozdziału.

§ 123

1. W skład rady krajowego sekretariatu branżowego wchodzi: przewodniczący rady krajowego sekretariatu, członkowie rady krajowego sekretariatu branżowego wybrani przez kongres sekretariatu oraz przewodniczący rad krajowych sekcji branżowych należących do danego krajowego sekretariatu branżowego.
2. Liczbę członków rady sekcji lub sekretariatu oraz członków komisji rewizyjnej ustala walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu.

§ 124

1. Wyboru członków rady sekcji lub sekretariatu oraz członków komisji rewizyjnej lub określonej liczby członków rady sekcji lub sekretariatu i komisji rewizyjnej można dokonywać z zastosowaniem list częściowych.
2. Liczbę przypadających mandatów dla poszczególnych list częściowych określa się proporcjonalnie do liczby członków Związku reprezentowanych przez delegatów na danej liście.
3. Kolejność umieszczenia kandydatów na listach częściowych może być ustalona w wyniku przeprowadzenia prawyborów przy zastosowaniu ogólnych zasad wyborczych.

§ 125

1. Kandydatów do władz sekcji lub sekretariatu mogą zgłaszać:
  - 1) członkowie Związku za pośrednictwem władzy wykonawczej podstawowej jednostki organizacyjnej Związku lub branżowej jednostki organizacyjnej Związku,
  - 2) delegaci na WZD sekcji lub kongres w czasie posiedzenia wyborczego.
2. Kandydatów zgłasza się pisemnie do komisji mandatowo-wyborczej. Zgłoszenie powinno zawierać dane osobowe kandydata, podpis zgłaszającego oraz zgodę kandydata na kandydowanie na określoną funkcję.
3. Kandydować do władz nie mogą członkowie komisji skrutacyjnej, chyba, że z chwilą zgłoszenia ich kandydatur zrezygnują z członkostwa w komisji skrutacyjnej. WZD sekcji lub kongres sekretariatu dokonuje ponownego wyboru na zwolnione miejsce w komisji skrutacyjnej.
4. Warunkiem wpisania na listę kandydatów do władz sekcji lub sekretariatu, a także elektorów (w przypadku łączonego okręgu wyborczego) jest dołączenie do pisemnego zgłoszenia czytelnie wypełnionej i podpisanej ankiety osobowej kandydata. Spełnieniem tego warunku jest potwierdzenie przez RKW bądź KKW, że kandydat wypełnił ankietę i jest ona w zasobach RKW lub KKW.
5. Listy kandydatów sporządzane są przez komisję mandatowo-wyborczą w porządku alfabetycznym.

6. Zastrzeżenia w stosunku do zgłoszonych kandydatów należy przedstawić komisji wyborczej nadzorującej wybory władz sekcji lub sekretariatu lub w czasie posiedzenia komisji mandatowo-wyborczej. Zastrzeżenia nieudokumentowane nie będą przyjmowane.

7. Po wpisaniu na listę kandydatów, wycofanie kandydata z tej listy może nastąpić tylko na jego wniosek. Wycofanie nie może nastąpić w trakcie głosowania.

8. Po ukończeniu zgłaszania kandydatur przewodniczący zebrania zarządza głosowanie nad zamknięciem listy kandydatów. Głosowanie jest jawne, decyzje zapadają zwykłą większością głosów.

9. Kandydaci mają prawo do prezentacji swojej działalności związkowej i społecznej oraz do odpowiadania na pytania uczestników zebrania.

§ 126

Przed przystąpieniem do głosowania przewodniczący komisji mandatowo-wyborczej:

- 1) przedstawia delegatom przedmiot, tryb i technikę głosowania,
- 2) ustala, czy kandydaci wyrazili zgodę na kandydowanie i czy nie wniesiono zastrzeżeń w stosunku do umieszczonych na liście kandydatów, a w przypadku wniesienia udokumentowanych zastrzeżeń przedstawia je delegatom.

§ 127

Po zakończeniu czynności opisanych w §§ 125 i 126 przewodniczący zebrania zarządza głosowanie.

§ 128

Komisja mandatowo-wyborcza wydaje delegatom, za potwierdzeniem na liście delegatów lub na karcie do głosowań tajnych, karty właściwe dla przeprowadzanego głosowania. Informację o liczbie wydanych kart przekazuje komisji skrutacyjnej.

§ 129

1. Delegaci dokonują wyboru zgodnie z ustaloną techniką głosowania i wrzucają karty do głosowania do urny nadzorowanej przez komisję skrutacyjną.

2. Kartę do głosowania wypełnioną nieprawidłowo można, przed wrzuceniem do urny oraz przed ogłoszeniem zakończenia głosowania przez przewodniczącego zebrania, wymienić na czystą w komisji skrutacyjnej. Komisja skrutacyjna odnotowuje fakt wymiany karty w protokole.

§ 130

Głosem nieważnym jest głos:

- 1) niepozwalający w sposób jednoznaczny odczytać woli wyborcy, np. skreślenia, niewyraźne pismo, porwana kartka,
- 2) oddany na większą liczbę kandydatów niż liczba miejsc mandatowych,
- 3) oddany na kartce nieprzeznaczonej dla danego głosowania.

§ 131

Komisja skrutacyjna uznaje głosowanie za nieważne, jeżeli zostało przeprowadzone z naruszeniem Statutu lub Ordynacji, a w szczególności, gdy:

- 1) liczba głosów ważnych jest mniejsza niż głosów nieważnych,

- 2) liczba oddanych głosów jest większa niż liczba uprawnionych do głosowania lub liczba wydanych kartek do głosowania,
- 3) ze względów technicznych nie można ustalić wyników głosowania,
- 4) złamano zasadę tajności głosowania.
- 5) liczba wyjętych z urny kart wyborczych jest mniejsza niż połowa liczby delegatów uprawnionych do głosowania.

§ 132

1. Za wybranych uważa się tych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największą liczbę głosów ważnych oraz ponad połowę oddanych głosów ważnych i znaleźli się na miejscach mandatowych.
2. Jeżeli na ostatnim miejscu mandatowym znajduje się więcej osób z równą liczbą głosów przekraczających zarazem wymagany limit głosów (ponad połowę ważnych głosów), a liczba tych osób jest większa niż wolnych miejsc mandatowych, wówczas przeprowadza się głosowanie, w którym uczestniczą tylko ci kandydaci, którzy uzyskali równą liczbę głosów. Kolejność na liście ustala się w głosowaniu zwykłą większością głosów. Głosuje się na tylu kandydatów, ile jest wolnych miejsc mandatowych. W przypadku gdyby te głosowania nie dały rozstrzygnięcia, o wyniku wyborów winny decydować wyniki osiągnięte przez poszczególnych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Głosowania tego nie wlicza się do ustalonej liczby tur głosowań.

§ 133

Liczbę tur głosowań ustala walne zebranie delegatów sekcji lub kongres sekretariatu.

§ 134

1. Jeżeli w głosowaniu nie zostały obsadzone wszystkie miejsca mandatowe, przewodniczący zebrania zarządza kolejno następne tury głosowań. W następnych turach głosowań biorą udział kandydaci, którzy spełniają łącznie następujące warunki:
  - brali udział w poprzedniej turze i nie zostali wybrani,
  - uzyskali kolejno największą liczbę głosów,przy czym do każdej następnej tury przechodzą kandydaci w maksymalnej liczbie nieprzekraczającej dwukrotności nieobsadzonych miejsc mandatowych. Jeżeli na ostatnim miejscu w ten sposób wyznaczonym znajduje się więcej kandydatów z równą liczbą głosów, wówczas wszyscy oni przechodzą do następnej tury głosowań.
2. Jeżeli w wyniku stosowania tej procedury okazałoby się, że w następnej turze głosowań mają uczestniczyć ci sami kandydaci, co poprzednio, wówczas do następnej tury nie przechodzi kandydat z najmniejszą liczbą głosów. Jeżeli nie można ustalić ostatniego ze względu na równą liczbę głosów, wówczas należy wziąć pod uwagę kolejno liczby głosów uzyskiwanych przez tych kandydatów w poprzednich głosowaniach (w kolejności od ostatniego do pierwszego głosowania). Jeżeli i to kryterium nie dawało rozstrzygnięcia, to wówczas wszyscy oni nie przechodzą do następnej tury głosowań.

§ 135

Jeżeli w głosowaniu brało udział nie więcej kandydatów niż liczba nieobsadzonych miejsc mandatowych, a w wyniku głosowania żaden z kandydatów nie został wybrany,

przewodniczący zebrania przerywa wybory (bez względu na liczbę przeprowadzonych tur głosowania) i zarządza otwarcie nowej listy kandydatów.

Rozdział XVI

Wybory przewodniczącego rady, pozostałych członków rady sekcji lub sekretariatu oraz komisji rewizyjnej sekcji lub sekretariatu

Wybory w regionalnej sekcji branżowej

§ 136

Walne zebranie delegatów regionalnej sekcji branżowej tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału XIV Ordynacji.

§ 137

1. Walne zebranie delegatów regionalnej sekcji dokonuje wyboru w kolejności:

- 1) przewodniczącego rady regionalnej sekcji,
- 2) pozostałych członków rady regionalnej sekcji,
- 3) członków komisji rewizyjnej regionalnej sekcji,

2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością, co oznacza, że niedokonanie wyboru przewodniczącego rady sekcji uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków rady sekcji uniemożliwia wybór komisji rewizyjnej sekcji.

3. Ponadto walne zebranie delegatów regionalnej sekcji wybiera:

- 1) delegatów na kongres regionalnego sekretariatu (o ile WZD regionalnej sekcji podjęło uchwałę o przystąpieniu do regionalnego sekretariatu),
- 2) delegatów na WZD krajowej sekcji (o ile WZD regionalnej sekcji podjęło uchwałę o przystąpieniu do krajowej sekcji).

Wybory na powyższe funkcje mogą być prowadzone równoległe z wyborami na funkcje wymienione w ust.1 pkt 2. i pkt 3.

4. Wyboru delegatów dokonuje się proporcjonalnie do liczby członków zrzeszonych w sekcji regionalnej. Liczbowy klucz wyborczy uchwała odpowiednio: rada regionalnego sekretariatu albo rada krajowej sekcji lub komitet założycielski tych struktur branżowych.

Wybory w regionalnym sekretariacie branżowym

§ 138

Kongres regionalnego sekretariatu branżowego tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału XIV Ordynacji.

§ 139

1. Kongres regionalnego sekretariatu dokonuje wyboru w kolejności:

- 1) przewodniczącego rady regionalnego sekretariatu,
- 2) pozostałych członków rady regionalnego sekretariatu,

3) członków komisji rewizyjnej regionalnego sekretariatu.

2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością, co oznacza, że niedokonanie wyboru przewodniczącego rady sekretariatu uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków rady sekretariatu uniemożliwia wybór komisji rewizyjnej sekretariatu.

§ 140

Zastrzeżenia odnośnie wyborów, o których mówią §§ 137 i 139 kieruje się do regionalnej komisji wyborczej, nie później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów.

Wybory w krajowej sekcji branżowej

§ 141

Walne zebranie delegatów krajowej sekcji branżowej tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału XIV Ordynacji.

§ 142

1. Walne zebranie delegatów krajowej sekcji dokonuje wyboru w kolejności:

- 1) przewodniczącego rady krajowej sekcji,
- 2) pozostałych członków rady krajowej sekcji,
- 3) członków komisji rewizyjnej krajowej sekcji,

2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością, co oznacza, że niedokonanie wyboru przewodniczącego rady sekcji uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków rady sekcji uniemożliwia wybór komisji rewizyjnej sekcji.

3. Ponadto walne zebranie delegatów krajowej sekcji wybiera delegatów na kongres krajowego sekretariatu branżowego. Wybory te mogą być przeprowadzone równolegle z wyborami na funkcje wymienione w ust. 1 pkt 2 i pkt 3.

4. Wyboru delegatów na kongres krajowego sekretariatu dokonuje się proporcjonalnie do liczby zrzeszonych w krajowej sekcji członków Związku. Liczbowy klucz wyborczy uchwała rada krajowego sekretariatu.

Wybory w krajowym sekretariacie branżowym

§ 143

Kongres krajowego sekretariatu branżowego tworzą delegaci wybrani zgodnie z postanowieniami rozdziału XIV Ordynacji.

§ 144

1. Kongres krajowego sekretariatu branżowego dokonuje wyboru w kolejności:

- 1) przewodniczącego rady krajowego sekretariatu,
- 2) pozostałych członków rady krajowego sekretariatu,
- 3) członków komisji rewizyjnej krajowego sekretariatu.

2. Wybory muszą być przeprowadzone w odrębnych głosowaniach zgodnie z powyższą kolejnością, co oznacza, że niedokonanie wyboru przewodniczącego rady sekretariatu uniemożliwia dokonanie pozostałych wyborów, a brak wyboru, co najmniej połowy z zaplanowanej liczby członków rady sekretariatu uniemożliwia wybór komisji rewizyjnej sekretariatu.

3. W skład rady krajowego sekretariatu branżowego wchodzi, oprócz członków wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 2, przewodniczący rad krajowych sekcji branżowych należących do danego sekretariatu.

§ 145

Zastrzeżenia odnośnie wyborów, o których mówią §§ 142 i 144 kieruje się do Krajowej Komisji Wyborczej, nie później niż w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów.

Zasady obowiązujące przy wyborach władz i delegatów w branżowych jednostkach organizacyjnych Związku

§ 146

Wyborów władz sekcji i sekretariatów oraz delegatów, opisanych w niniejszym rozdziale Ordynacji, dokonuje się na zasadach zgodnych z postanowieniami Uchwały nr 1 XIX KZD.

§ 147

1. Przy wyborze przewodniczącego rady sekcji lub sekretariatu stosuje się odpowiednio reguły określone w poprzednich paragrafach. Jeżeli jednak po wyczerpaniu ustalonej liczby tur głosowań z uwzględnieniem § 135, wybór zgodnie z warunkami określonymi w § 132 nie nastąpił – otwiera się nową listę kandydatów.

2. Nową listę otwiera się na trwającym posiedzeniu lub, jeżeli walne zebranie delegatów sekcji lub kongres tak postanowi, na nowym posiedzeniu, które musi odbyć się nie później niż dwa tygodnie od zamknięcia posiedzenia, na którym nie dokonano wyboru. Po otwarciu nowej listy wybór przewodniczącego rady sekcji lub sekretariatu przeprowadza się zgodnie z postanowieniami poprzednich paragrafów.

§ 148

Jeżeli po wyczerpaniu ustalonej liczby tur nie zostaną obsadzone wszystkie miejsca mandatowe, zgodnie z warunkami określonymi w § 132, a wybranych zostało ponad połowę członków rady sekcji lub sekretariatu lub komisji rewizyjnej, to pozostałe mandaty zostają nieobsadzone. W takim przypadku wybrana rada sekcji lub sekretariatu lub komisja rewizyjna liczy tylu członków, ile mandatów zostało obsadzonych. Uzupełnienie składu rady sekcji lub sekretariatu lub komisji rewizyjnej wymaga otwarcia nowej listy kandydatów i przeprowadzenia wyborów uzupełniających, co może nastąpić podczas trwającego posiedzenia lub na kolejnym posiedzeniu WZD sekcji lub kongresu.

§ 149

1. Do każdej listy (wybranych kandydatów), oprócz wyborów przewodniczącego, można ustalić listę rezerwową. Na liście rezerwowej w pierwszej kolejności znajdują się ci kandydaci, którzy kandydowali do określonych funkcji związkowych będących przedmiotem

głosowania i uzyskali w ostatniej turze ponad połowę głosów, lecz nie znaleźli się na miejscach mandatowych.

2. O kolejności na liście rezerwowej decyduje liczba otrzymanych głosów w ostatniej turze wyborów. Przy równej liczbie głosów decyduje wynik z poprzednich tur głosowań w kolejności od przedostatniej do pierwszej. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, trzeba przeprowadzić w tym celu odrębne głosowanie, w którym decyzja zapada zwykłą większością głosów przy dwóch kandydatach, a w przypadku większej liczby kandydatów należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.

3. Walne zebranie delegatów sekcji lub sekretariatu może utworzyć listę rezerwową także w wyniku odrębnych wyborów. W takim przypadku wybór listy rezerwowej odbywa się z zachowaniem reguł wyboru odpowiednich władz sekcji lub sekretariatu, co oznacza między innymi, że wybrany kandydat musi uzyskać ponad połowę oddanych głosów ważnych w głosowaniu tajnym. Jeżeli w ten sposób ustalenie kolejności na liście rezerwowej jest niemożliwe, należy przeprowadzić głosowanie ustalające ich kolejność.

4. Kandydaci, którzy znaleźli się na liście rezerwowej na mocy tej procedury, zajmują miejsca po kandydatach uzyskujących miejsca na liście rezerwowej zgodnie z postanowieniami ust. 1.

5. Członek rady sekcji lub sekretariatu nie może być na liście rezerwowej komisji rewizyjnej i odwrotnie.

§ 150

1. Rada sekcji lub sekretariatu wybiera ze swojego grona prezydium, w czasie pierwszego posiedzenia, które winno się odbyć w ciągu 14 dni od daty zakończenia walnego zebrania delegatów sekcji lub kongresu.

2. Liczebność prezydium określa WZD sekcji lub kongres. Walne zebranie delegatów sekcji lub kongres może upoważnić radę sekcji lub sekretariatu do ustalenia liczby członków prezydium.

3. Kandydatów do prezydium wraz z jednoczesnym określeniem wyodrębnionych funkcji, w tym zastępcy przewodniczącego, sekretarza i skarbnika dla poszczególnych kandydatów zgłasza przewodniczący rady sekcji lub sekretariatu w liczbie zgodnej z postanowieniami ust. 2.

4. Wybory do prezydium rady odbywają się w głosowaniach wyborczych, zgodnie z zasadami ogólnymi, w wyodrębnieniu każdej funkcji z osobna (tak jak listy cząstkowe). Wobec tego, że liczba kandydatów nie może być większa niż liczba miejsc mandatowych, kandydat, który nie uzyskał ponad połowę ważnych głosów, przy czym głosów ważnych jest więcej niż nieważnych, nie zostaje wybrany.

5. Odwołanie członka prezydium następuje na tych samych zasadach jak wybór, co oznacza między innymi, że wniosek o odwołanie może postawić wyłącznie przewodniczący rady sekcji lub sekretariatu.

6. Zakończenie członkostwa w radzie sekcji lub sekretariatu następuje na zasadach ogólnych z tym, że zakończenie członkostwa w radzie stanowi jednocześnie zakończenie członkostwa w prezydium rady.

§ 151

Członek komisji rewizyjnej nie może być jednocześnie członkiem rady sekcji lub sekretariatu.

CZEŚĆ IV

KRAJOWA KOMISJA WYBORCZA

Rozdział XVII

Krajowa Komisja Wyborcza

§ 152

1. Komisja Krajowa pod koniec bieżącej kadencji ma obowiązek zorganizować wybory krajowych władz Związku. W tym celu Komisja Krajowa powołuje Krajową Komisję Wyborczą.
2. Sposób powołania i odwołania członków KKW określa uchwałą Komisja Krajowa.
3. KKW pełni swoje funkcje przez okres kadencji.
4. KKW może powołać spoza swojego składu pełnomocników do nadzorowania zebrań wyborczych.

§ 153

Do zadań KKW należy:

- 1) nadzorowanie wyborów regionalnych władz związkowych, władz krajowych struktur branżowych w tym delegatów na WZD sekcji lub kongres oraz delegatów na KZD;
- 2) sprawdzanie ankiet osobowych dołączonych do pisemnych zgłoszeń kandydatów oraz czuwanie nad prawidłowością wyżej wskazanych wyborów;
- 3) prowadzenie rejestru wszystkich wybranych prawomocnie delegatów i elektorów na zebraniach wyborczych wymienionych w punkcie 1;
- 4) prowadzenie rejestrów zgłoszonych pisemnie kandydatów do władz Związku i przekazanie tych rejestrów komisji mandatowo-wyborczej podczas obrad KZD;
- 5) nadzór nad wydawaniem mandatów delegatom na KZD, WZD sekcji, kongres;
- 6) rozpatrywanie, w terminie 60 dni od daty wpływu, zastrzeżeń dotyczących wyborów, wymienionych w pkt. 1, zgłoszonych w terminie 14 dni od daty zakończenia wyborów oraz odwołań na podstawie § 87 ust. 2;
- 7) stwierdzenie ważności przeprowadzonych wyborów władz wymienionych w punkcie 1;
- 8) składanie sprawozdania ze swojej działalności na KZD.

§ 154

1. KKW ma prawo:

- 1) wglądu do wszystkich dokumentów związanych z wyborami nadzorowanymi przez

KKW i sprawdzanie ich zgodności z Ordynacją Wyborczą NSZZ „Solidarność”,

2) do bezpośredniej kontroli czynności wyborczych przeprowadzanych na walnym zebraniu delegatów lub kongresie, w tym pracy komisji mandatowo-wyborczej i skrutacyjnej.

3) stwierdzania nieważności wyborów wymienionych w § 153 pkt.1, w wyniku rozpatrzenia odwołań, o których mowa w §§ 113, 145 oraz 153 pkt 6 lub z inicjatywy własnej KKW każdym czasie; podstawę stwierdzenia nieważności wyborów stanowi złamanie przepisów prawa wewnątrzwiązkowego.

2. Członek lub pełnomocnik KKW w trakcie nadzorowania wyborów ma prawo zwrócić uwagę na niezgodność czynności wyborczych z prawem wewnątrzwiązkowym, mogącą stanowić podstawę do unieważnienia wyborów.

§ 155

1. Od decyzji KKW dotyczących wyborów przysługuje, w terminie 14 dni od daty otrzymania decyzji KKW, odwołanie do Komisji Krajowej.

2. Komisja Krajowa po rozpatrzeniu odwołania może zaskarżoną decyzję KKW utrzymać w mocy lub zmienić. Decyzja Komisji Krajowej jest ostateczna.

CZĘŚĆ V

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Rozdział XVIII

Rozpoczęcie kadencji

§ 156

1. Zgodnie z postanowieniami § 36 ust. 2 i 3 Statutu, początkiem kadencji władzy stanowiącej jest moment rozpoczęcia pierwszego posiedzenia tej władzy w nowej kadencji.

2. Początkiem kadencji władzy wykonawczej i władzy kontrolnej jest moment rozpoczęcia pierwszego posiedzenia tej władzy w nowej kadencji. Dana władza jest uprawniona do odbycia swego pierwszego posiedzenia w nowej kadencji, jeżeli dokonano wyboru, co najmniej połowy jej członków, wybieranych przez władzę stanowiącą danej jednostki organizacyjnej.

3. Kadencja prezydium danej władzy jest identyczna z kadencją tej władzy.

4. Początek kadencji danej władzy jest jednocześnie momentem zakończenia poprzedniej kadencji.

§ 157

1. Przewodniczący zarządów regionów i rad krajowych sekretariatów branżowych wybrani na nową kadencję zostają członkami Komisji Krajowej od początku nowej kadencji. Do zakończenia bieżącej kadencji zachowują członkostwo w Komisji Krajowej dotychczasowi przewodniczący wyżej wymienionych władz.

2. W sytuacji, gdy dotychczasowy przewodniczący złoży pisemną rezygnację z członkostwa w Komisji Krajowej, jej członkiem zostaje nowo wybrany przewodniczący. Jeżeli jednak jest on członkiem Krajowej Komisji Rewizyjnej, miejsce w Komisji Krajowej zostaje nieobsadzone do końca kadencji chyba, że złoży on rezygnację z członkostwa w Krajowej Komisji Rewizyjnej.